

COMMISSARIAAT-GENERAAL
VOOR DE VLUCHTELINGEN EN DE STAATLOZEN

JAAAR- VERSLAG 2005

WOORD VOORAF

België is slechts een klein vlekje in een grote wereld. Dit is ook zo in de wereld van de vluchtelingen. In de wereld zijn er op dit ogenblik 10 miljoen vluchtelingen en 26 miljoen ontheemden op zoek naar bescherming. België zorgt voor de opvang van een uiterst kleine fractie ervan.

Toch kan België zich tegelijkertijd groot tonen. Door te zorgen voor de effectieve bescherming en opvang van al diegenen die in België toekomen en blijken bescherming nodig te hebben. En door te pleiten voor en mee te werken aan een globale aanpak van de bescherming van de vluchtelingen in de wereld.

In 2005 werden er positieve stappen op dit terrein gezet. Eind 2005 heeft de regering een voorontwerp van wet goedgekeurd waardoor ook in België in de toekomst een regeling van subsidiaire bescherming van toepassing zal zijn. En er werden voorzichtige stappen gezet in de richting van een globale aanpak. De weg is nog lang, maar de goede richting werd ingeslagen.

Een hoeksteen in het asielbeleid is de organisatie van een goede en efficiënte asielprocedure.

Het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen heeft zich steeds getoond als een instelling die in staat is efficiënt en hoogstaand kwalitatief werk te leveren. Dit was zo in het kader van de huidige asielprocedure. Het Commissariaat-generaal neemt zich voor om dit ook te tonen in het kader van de nieuwe asielprocedure die nu voorbereid wordt en waarin het Commissariaat-generaal zoals nu de centrale en belangrijkste rol in het onderzoek van asielaanvragen toegewezen krijgt.

Dirk Van den Bulck
Commissaris-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen

IN MEMORIAM LUC DE SMET

Op 4 januari 2006 is Luc De Smet overleden. Luc De Smet was adjunct-commissaris van 1995 tot 1997 en commissaris-generaal van 1997 tot 2001. Daarvoor heeft hij jaren voor het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (HCV) gewerkt. Zijn volledige loopbaan stond in het teken van de bescherming van de vluchteling. Elk mandaat heeft hij ter harte genomen met bijzonder veel toewijding. Van 's morgens vroeg tot 's avonds laat was hij in de weer. Met die overgave heeft hij gewerkt tot de laatste dag.

Luc De Smet zal in het geheugen van het Commissariaat-generaal gegrift blijven.

INHOUD

WOORD VOORAF	1
A. Inleiding	5
B. Belangrijkste ontwikkelingen in 2005	6
C. Opdracht van het Commissariaat-generaal	8
1. Commissarissen	8
2. Beheersplan	8
3. Opdracht van het Commissariaat-generaal	9
4. Wettelijk kader	10
5. Wetswijzigingen	10
6. De nieuwe asielpcedure	12
D. Behandeling van de asielaanvragen	13
1. Casemanagement	13
a. Aantal asielaanvragen	13
b. Last In – First Out	15
c. Behandelingsduur van de asielaanvragen	15
d. Achterstand in de dossierbehandeling	16
e. Aantal genomen beslissingen	17
f. Aantal erkenningen	19
2. Dossierbehandeling	20
Bijzondere aandachtspunten	21
• De genderproblematiek	21
• Niet-begeleide minderjarigen	21
• Mensenhandel en Openbare Orde	24
• Staatlozen	24
• Psy-support	25
3. Cedoca, de documentatie- en researchdienst	25
4. Het CGVS internationaal	26
5. Juridische Ondersteuning	29
6. Tolken	30
7. Uitreiking van documenten	31
E. Organisatie	33
1. Personeel	33
a. Personeelssterkte	33
b. Verhouding statutairen - contractuelen	34
c. Gemiddelde leeftijd	34
d. Verhouding man – vrouw	34
e. Verhouding Franstalig – Nederlandstalig	35
f. Personeelsbewegingen	35
g. De ontwikkelcirkels	36
h. Nieuwe loopbanen	36
i. Vorming	37
j. Thuiswerk	37
k. Communicatie	38
2. Begroting	38
3. Infrastructuur	39
4. Organogram	40
Afkortingen	41
Bijlagen	42
Beknopt overzicht van de asielpcedure	42
Statistieken	46

A. INLEIDING

Overeenkomstig artikel 57/28 van de Wet betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen brengt de commissaris-generaal elk jaar verslag uit over zijn opdracht aan de Minister van Binnenlandse Zaken. Een afschrift van dit verslag met de eventuele opmerkingen van de Minister wordt door de Minister aan de Kamer van Volksvertegenwoordigers en aan de Senaat overgemaakt.

Dit verslag verduidelijkt niet alleen de werking van het Commissariaat-generaal maar biedt eveneens een algemeen overzicht van de asielproblematiek in België.

Dit achttiende jaarverslag betreft het werkingsjaar 2005.

Het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (CGVS) werd opgericht in 1988. Op dat moment werd een einde gesteld aan de delegatie van de bevoegdheid aan de vertegenwoordiger in België van het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (HCV). Deze bevoegdheid werd overgenomen door het CGVS, een onafhankelijke administratieve overheid met quasi-jurisdictionele inslag.

De jaarverslagen van de voorgaande jaren zijn te vinden op de website van het Commissariaat-generaal: www.belgium.be/cgvs.

B. BELANGRIJKSTE ONTWIKKELINGEN IN 2005

Op 1 januari 2005 heeft Dirk Van den Bulck zijn mandaat van commissaris-generaal opgenomen. Omdat hij daarvoor al actief was als commissaris-generaal ad interim heeft zijn benoeming niet geleid tot een grondige wijziging van het beleid.

Evolutie asielaanvragen en beslissingen

Van 2000 tot 2004 is het aantal asielaanvragen voortdurend gedaald. In 2005 is het aantal in vergelijking met 2004 opnieuw licht gestegen van 15.357 asielaanvragen in 2004 tot 15.957 asielaanvragen in 2005. Dit is een stijging met 4 %. Het aantal in 2005 blijft wel lager dan het aantal asielaanvragen in de jaren voorafgaand aan 2004.

In vergelijking met de meeste andere landen van de Europese Unie blijft het aantal aanvragen in België relatief hoog. Uit een vergelijking van de instroom in de Europese Unie blijkt dat het aantal asielaanvragen de laatste jaren in zeer veel landen sterk gedaald is en dat het aantal in 2005 verder gedaald is. België is een uitzondering op de regel.

Sinds jaren hanteert het Commissariaat-generaal hoge vereisten met betrekking tot de kwaliteit van het onderzoek. Elk dossier wordt individueel en grondig onderzocht. Bij twijfel wordt het principe van het voordeel van de twijfel toegepast. Het Commissariaat-generaal hanteert hierbij een ruime interpretatie van het begrip vluchteling.

Tegelijkertijd streeft het Commissariaat-generaal er ook naar om een beslissing binnen korte termijn te nemen. Dit gebeurt nu al voor een groot gedeelte van de asioldossiers en dit geldt zeker en vast voor de asielzoekers die een asielaanvraag hebben ingediend na 1 januari 2001. Voor de meeste van die asioldossiers heeft het Commissariaat-generaal gemiddeld een beslissing genomen binnen een termijn van drie maanden.

Het CGVS is erin geslaagd om in 2005 verder een belangrijk gedeelte van de achterstand weg te werken. De totale werklast is gedaald van 20.089 dossiers begin 2005 tot 10.380 eind 2005. Zo zal het mogelijk zijn om de achterstand tegen eind 2006 terug te brengen tot een normale werklast van ongeveer 5.000 dossiers. Er zal dan op het CGVS geen achterstand meer zijn: alle asielaanvragen zullen binnen zeer korte tijd behandeld kunnen worden. Dit is nu al het geval voor de recente aanvragen gelet op de toepassing van het LIFO-principe (Last In – First Out).

De belangrijke daling van de achterstand (met bijna 10.000 dossiers) is te danken aan:

- de inzet van goed en sterk gemotiveerd personeel;
- een betere organisatie van het werk;
- voor een beperkt gedeelte de afsluiting van dossiers zonder voorwerp na regularisatie van het verblijf wegens de lange duur van de asielprocedure (2.552 beslissingen genomen op basis van art. 55).

In 2005 is het aantal erkenningen verder toegenomen, van 2.275 erkenningen in 2004 tot 3.059 erkenningen in 2005. Dit is een stijging in absolute cijfers van 34,5%. De stijging is niet zo sterk indien het aantal erkenningen vergeleken wordt met het aantal eindbeslissingen van het CGVS (d.i. het totale aantal beslissingen verminderd met het totale aantal beslissingen tot verder onderzoek): voor 2005 gaat het om 15,2% erkenningen in vergelijking met het totale aantal eindbeslissingen; voor 2004 gaat het om 13,8% erkenningen.

In totaal werden 3.748 personen als vluchteling erkend, waarbij de erkenningsbeslissingen van de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen (VBV) worden meegerekend.

Dit neemt niet weg dat het aantal negatieve beslissingen nog steeds groot is, wat er op wijst dat het oneigenlijke gebruik van de asielprocedure nog steeds belangrijk is. In vergelijking met het totale aantal eindbeslissingen van het CGVS bedraagt het aantal negatieve beslissingen 84,8%, terwijl het aantal erkenningen 15,2% bedraagt. Dit relatief hoge aantal negatieve beslissingen heeft allesbehalve te maken met een restrictieve interpretatie van het Verdrag van Genève. De meeste negatieve beslissingen zijn immers gebaseerd op de vaststelling van fraude of ongeloofwaardigheid met betrekking tot de identiteit, herkomst of de aangehaalde feiten.

De hervorming van de asielprocedure

Een hervorming van de asielprocedure bleek nodig, voornamelijk om het probleem van de achterstand van dossiers bij de Raad van State te verhelpen. In juni 2005 heeft de regering een basisnota goedgekeurd. Op basis van deze nota werd een voorontwerp van wet uitgewerkt, dat goedgekeurd werd door de regering op 23 december 2005. De hervorming beoogt zowel de invoering van een regeling voor subsidiaire bescherming als een grondige hervorming van de asielprocedure. Het Commissariaat-generaal zal door deze hervorming nog meer dan vroeger de centrale instantie zijn voor het onderzoek van de asielaanvragen.

De hervorming kan als een goede hervorming worden beschouwd. Ten eerste omdat de hervorming een oplossing probeert te bieden voor de bijzonder problematische situatie die ontstaan is voor de Raad van State en het onthaal van asielzoekers en ten tweede omdat de voorziene regeling – zoals nu – een evenwicht weet te vinden tussen een goede en effectieve bescherming van de rechten van de asielzoeker en de mogelijkheid tot een efficiënte afhandeling van de aanvragen binnen korte tijd.

Maar er blijven belangrijke vragen, vooral dan met betrekking tot de efficiëntie van de nieuwe procedure. Veel zal afhangen van de goede werking van de filterprocedure voor de Raad van State en van de efficiëntie van de nieuwe jurisdictie, de Raad voor Vreemdelingenbetwistingen. Die twee punten zijn duidelijk te beschouwen als de achilleshiel van de nieuwe regeling.

C. OPDRACHT VAN HET COMMISSARIAAT-GENERAAL

1. Commissarissen

Na het vertrek van de vorige commissaris-generaal, Pascal Smet, naar de regering van het Brussels Hoofdstedelijk Gewest in september 2003 oefende Dirk Van den Bulck de functie van commissaris-generaal ad interim uit. In juni 2004 werd de vacature voor de functie van commissaris-generaal in het Staatsblad en diverse kranten gepubliceerd. Na een vergelijkende selectieprocedure die werd georganiseerd door Selor, heeft de Minister van Binnenlandse Zaken, Patrick Dewael, aan de Ministerraad voorgesteld om Dirk Van den Bulck te benoemen tot commissaris-generaal.

Deze benoeming ging van kracht vanaf 1 januari 2005.

Commissaris-generaal in 2005	
Dirk VAN DEN BULCK	januari 2005 -
Adjunct-commissaris in 2005	
François BIENFAIT	augustus 2002 -
Vorige commissarissen-generaal	
Marc BOSSUYT	1988-1997
Luc DE SMET†	1997-2001
Pascal SMET	2001-2003
Vorige adjunct-commissarissen	
Marc BONTE	1988-1991
Christian BAYI	1988-1991
Xavier DE BEYS	1992-2002
Luc DE SMET†	1995-1997
Pascal SMET	1997-2001 ¹
Dirk VAN DEN BULCK	2002-2003 (vanaf september 2003 tot eind 2004 commissaris-generaal a.i.)

2. Beheersplan

De commissaris-generaal heeft binnen drie maanden na zijn aanstelling een voorstel van beheersplan aan de Minister van Binnenlandse Zaken overgemaakt. Het voorstel werd met de Minister, bijgestaan door de voorzitter van het directiecomité, besproken. In aansluiting op deze bespreking werd het beheersplan aan de Minister voorgelegd.

Het beheersplan werd opgesteld overeenkomstig artikel 57/24 van de Vreemdelingenwet en artikel 9 van het koninklijk besluit tot vaststelling van de bezoldigingsregeling en het administratief statuut van de commissaris-generaal en zijn adjuncten. Het omvat onder meer een beschrijving van de volgende elementen:

- de algemene beheersopdrachten van de commissaris-generaal en zijn verplichtingen terzake;
- de strategische doelstellingen die hij moet bereiken en zijn verplichtingen terzake;
- de operationele doelstellingen die hij moet bereiken en zijn verplichtingen terzake;

¹ Gedetacheerd in 2000 als voorzitter Task Force Asiel en Migratie bij de Minister van Binnenlandse Zaken.

- de vereiste budgettaire middelen (inbegrepen personeelsmiddelen);
- de toegekende ondersteuning vanwege de FOD Binnenlandse Zaken, in overeenstemming met het managementplan van de voorzitter van de FOD.

De vaststelling van het beheersplan met inbegrip van het operationele luik kan op generlei wijze afbreuk doen aan de onafhankelijkheid van de commissaris-generaal en zijn adjuncten bij het nemen van hun beslissingen en het uitbrengen van hun adviezen.

Het beheersplan vormt het basisdocument voor de werking van het Commissariaat-generaal.

3. Opdracht van het Commissariaat-generaal

MISSIE

Als onafhankelijke federale instantie is het de opdracht van het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen om binnen het raam van de Belgische asielprocedure bescherming toe te kennen aan vreemdelingen die een gegronde vrees voor vervolging koesteren.

TAKEN

Daartoe wordt elke asielaanvraag nauwgezet onderzocht overeenkomstig de internationale, Europese en Belgische regelgeving, waarbij met de asielcontext rekening wordt gehouden.

Concreet betekent dit:

- het verlenen van de vluchtelingenstatus aan vreemdelingen die aan de criteria van vluchteling voldoen;
- het weigeren van de vluchtelingenstatus aan vreemdelingen die niet aan de criteria voldoen;
- het intrekken van de vluchtelingenstatus van vreemdelingen die niet meer aan de criteria voldoen;
- het uitreiken van documenten van burgerlijke stand aan erkende vluchtelingen en staatlozen.

WAARDEN EN HOUDINGEN

De beslissingen in asieldossiers die door het Commissariaat-generaal worden genomen, hebben ingrijpende gevolgen voor de kandidaat-vluchtelingen. Het is dan ook belangrijk dat de medewerkers bepaalde waarden en houdingen naleven bij het nemen van een beslissing.

In 2001 nam het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen een handvest aan waarmee alle medewerkers instemden. Dit handvest bevat de opdracht van het Commissariaat-generaal alsook de waarden en houdingen waarvan zijn medewerkers blij moesten geven.

Het CGVS wil efficiënt en kwalitatief hoogstaand werk leveren op basis van de volgende waarden: respect, integriteit en onpartijdigheid.

Op basis van deze waarden geven de medewerkers van het CGVS blij van bekwaamheid, empathie, besluitvaardigheid, coherentie, professioneel engagement, verantwoordelijkheid, teamgeest, loyaliteit, openheid en duidelijkheid.

Dit handvest wordt als instrument gebruikt bij de selectie van nieuwe medewerkers. Het maakt eveneens deel uit van de basisopleiding van de nieuwe medewerkers.

STRATEGISCH DOEL

Het strategische doel van het Commissariaat-generaal bestaat in de uitbouw ervan tot een open, betrouwbare en besluitvaardige sleutelorganisatie.

Open betekent transparantie in de werking, zowel intern als extern, een maximale toegankelijkheid en klantvriendelijkheid.

Betrouwbaar houdt in dat binnen korte termijnen beslissingen van goede kwaliteit worden genomen door bekwame medewerkers volgens gestroomlijnde procedures.

Besluitvaardig betekent dat de organisatie in staat is in te spelen op snel wijzigende omstandigheden zonder haar kwaliteit en snelheid van handelen prijs te geven.

4. Wettelijk kader

Volgens de definitie van het Internationaal Verdrag betreffende de status van vluchtelingen, ondertekend te Genève op 28 juli 1951 (hierna Vluchtelingenverdrag genoemd) geldt als 'vluchteling' *"elke persoon die [...] uit gegronde vrees voor vervolging wegens zijn ras, godsdienst, nationaliteit, het behoren tot een bepaalde sociale groep of zijn politieke overtuiging, zich bevindt buiten het land waarvan hij de nationaliteit bezit, en die de bescherming van dat land niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil inroepen, of die, indien hij geen nationaliteit bezit en verblijft buiten het land waar hij vroeger zijn verblijfplaats had, daarheen niet kan of, uit hoofde van bovenbedoelde vrees, niet wil terugkeren"*.

Er wordt eveneens rekening gehouden met artikel 3 van het Europees Verdrag tot bescherming van de rechten van de mens van 4 november 1950 dat bepaalt dat *"niemand mag onderworpen worden aan foltering noch aan onmenselijke of vernederende behandelingen of straffen"*.

De asielpcedure zelf, evenals de bevoegdheden van de asielinstanties vinden hun wettelijke basis in de Wet van 15 december 1980 betreffende de toegang tot het grondgebied, het verblijf, de vestiging en de verwijdering van vreemdelingen (hierna Vreemdelingenwet genoemd).

5. Wetswijzigingen

WET VAN 15 DECEMBER 1980

Op 10 januari 2005 werd een uitbreiding van artikel 55 van de Vreemdelingenwet van kracht.² Dit artikel bepaalt dat een asielaanvraag die werd ingediend door een vreemdeling die tussentijds toegelaten³ of gemachtigd wordt tot een verblijf van onbeperkte duur in België zonder voorwerp wordt. De vreemdeling kan echter binnen zestig dagen na de afgifte van de verblijfstitel de voortzetting van de behandeling vragen.

Verder werden de volgende wetten van kracht:

- **Wet van 22 december 2004 tot wijziging van artikel 74/4 van de Vreemdelingenwet, Belgisch Staatsblad, 18 januari 2005.**
Het betreft een uitbreiding van het toepassingsgebied van de verplichting tot terugbrenging opgelegd aan de vervoerders (omzetting Europese richtlijn). De vervoerders worden onder meer verplicht de vreemdelingen in doorreis terug te brengen naar hun land van oorsprong wanneer hen in het land van bestemming de toegang wordt geweigerd en zij worden teruggestuurd naar België, waar hen de toegang eveneens wordt geweigerd. Ook bestaat er een verplichting om de verblijfskosten (gesloten centrum) te betalen van een vreemdeling die niet over de vereiste documenten beschikt.
- **Wet van 16 maart 2005 tot wijziging van artikel 57/12 van de Vreemdelingenwet, Belgisch Staatsblad, 10 mei 2005.**
Deze wet keert de behandelingswijze van de asielaanvraag door de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen om. Voortaan geldt het principe van behandeling van het beroep door een

² Programmawet van 27 december 2004, Belgisch Staatsblad, 31 december 2004.

³ Voordien was artikel 55 enkel van toepassing op vreemdelingen die gemachtigd waren tot verblijf van onbeperkte duur in België. Nu dus ook op hen die zijn toegelaten tot onbeperkt verblijf in België.

alleenzittend voorzitter die de zaak kan verwijzen naar een kamer van drie leden als hij oordeelt dat de kwestie principiële vragen oproept. Het gaat om een maatregel met het oog op het wegwerken van de achterstand. Verder worden de beroepsvoorwaarden verstrengd.

ANDERE WETSWIJZIGINGEN

- **Wet van 10 augustus 2005 tot wijziging van diverse bepalingen met het oog op de versterking van de strijd tegen mensenhandel en mensensmokkel en tegen praktijken van huisjesmelkers, Belgisch Staatsblad, 2 september 2005** (omzetting internationale en Europese reglementering).
De strafbaarstelling van mensenhandel/huisjesmelkerij wordt eveneens opgenomen in het strafwetboek aangezien dit niet meer beperkt is tot vreemdelingen.

KONINKLIJKE BESLUITEN

In 2005 werden de volgende koninklijke besluiten gepubliceerd:

- **Koninklijk besluit van 9 december 2004 tot vervanging van bijlage 11 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981, Belgisch Staatsblad, 14 maart 2005.**
Het gaat om een op Europees niveau geharmoniseerd model van een beslissing tot terugdrijving (binnenkomstweigerings).
- **Koninklijk besluit van 9 januari 2005 tot wijziging van het koninklijk besluit van 22 december 2003 tot uitvoering van Titel XIII, Hoofdstuk 6 "Voogdij over niet-begeleide minderjarige vreemdelingen" van de Programmawet van 24 december 2002, Belgisch Staatsblad, 25 januari 2005.**
Dit koninklijk besluit bevat een aanpassing van de forfaitaire vergoedingen en toelagen betaald aan de voogd en geeft de Dienst Voogdij de mogelijkheid om protocolakkoorden af te sluiten met openbare instellingen en verenigingen met het oog op de erkenning van hun personeelsleden als kandidaat-voogd.
- **Koninklijk besluit van 17 januari 2005 tot wijziging van de bijlagen 25, 25bis, 26 en 26bis van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981, Belgisch Staatsblad, 22 februari 2005.**
Met het oog op administratieve vereenvoudiging is er geen apart document meer voor de aanvraag van een tolk of de taalkeuze van de asielzoeker, maar wordt deze vermelding overgenomen in de bijlage 25 of 26. Verder is er een wijziging van de vermelding van de beroepsmogelijkheden (voor de asielaanvraag: CGVS, voor de verwijderingsmaatregel: Raad van State).
- **Koninklijk besluit van 3 februari 2005 tot wijziging van artikel 73 van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981, Belgisch Staatsblad, 8 februari 2005.**
Dit koninklijk besluit schaft de voorwaarde af dat een bijlage 26 enkel wordt afgeleverd indien de asielaanvraag wordt ingediend binnen acht dagen na aankomst (omzetting Europese richtlijn).
- **Koninklijk besluit van 11 april 2005 tot vervanging van bijlage 10bis van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981, Belgisch Staatsblad, 18 mei 2005.**
Het gaat om een op Europees niveau geharmoniseerd model van een doorlaatbewijs Dublin.
- **Koninklijk besluit van 17 september 2005 tot wijziging van bepaalde bijlagen van het koninklijk besluit van 8 oktober 1981, Belgisch Staatsblad, 25 oktober 2005.**
In de verschillende bijlagen wordt onder andere ingevoegd dat de vreemdeling erkent kennisgeving te hebben ontvangen van de beslissing van de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ) en dat het document geen verblijfsdocument is en kosteloos wordt verstrekt.
- **Koninklijk besluit van 10 november 2005 tot wijziging van het koninklijk besluit van 19 mei 1993 tot regeling van de werking en de rechtspleging voor de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen, Belgisch Staatsblad, 14 december 2005.**
Dit koninklijk besluit bepaalt dat het verzoekschrift waarmee de zaak aanhangig wordt gemaakt bij de Vaste Beroepscommissie voortaan in dezelfde taal moet zijn als de taal waarin de asielprocedure is opgestart.

6. De nieuwe asielprocedure

Op 24 juni 2005 keurde de regering een nota van de heer Patrick Dewael, Minister van Binnenlandse Zaken en Vice-premier, goed. In deze nota over de hervorming van de Raad van State en de asielprocedure werden een aantal basisprincipes geschetst. Vervolgens keurde de Ministerraad op 23 december 2005 een voorontwerp van wet tot hervorming van de Raad van State en tot inrichting van een Raad voor Vreemdelingenbetwistingen goed alsook een voorontwerp tot aanpassing van de Vreemdelingenwet.

De hervorming wordt in de eerste plaats doorgevoerd om de procedure en de juridische organisatie bij de Raad van State doeltreffender te maken. De Raad van State wordt in de huidige procedure overstelpt met beroepen, oorspronkelijk vooral tegen beslissingen over asiel, maar steeds meer ook tegen beslissingen van DVZ. Aan de basis van het grote aantal beroepen over asiel ligt een uitspraak van het Arbitragehof uit 1998, waardoor uitgeprocedeerde asielzoekers het recht op sociale bijstand behouden zolang er een beroep bij een rechtbank (in casu de Raad van State) hangende is.

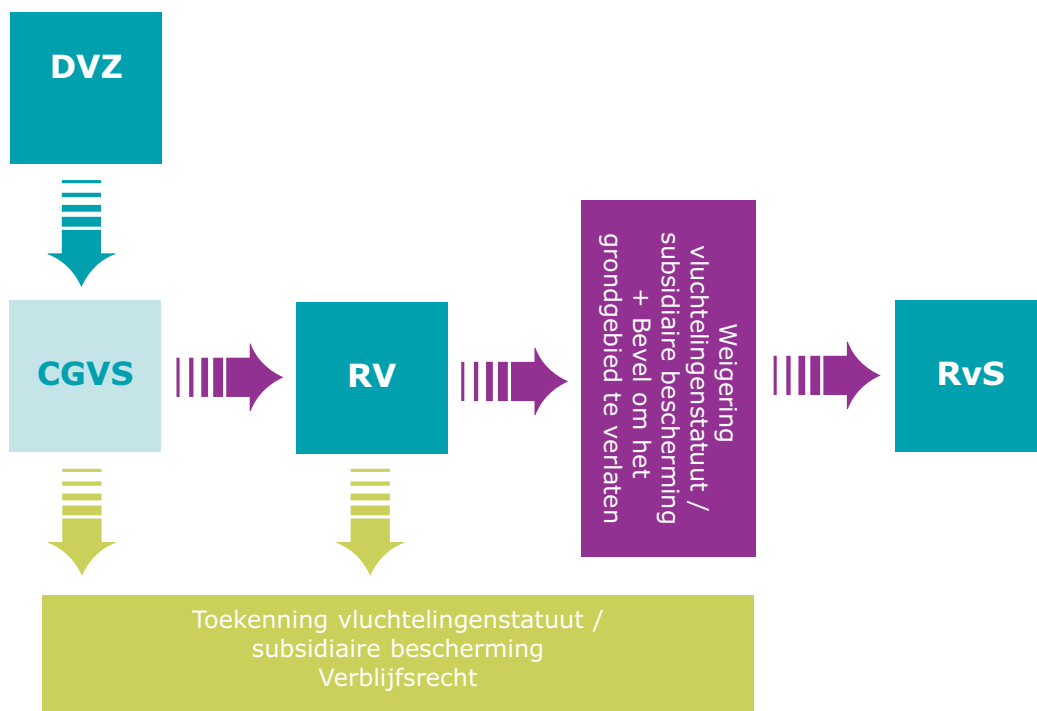
Met het voorontwerp wordt tevens de subsidiaire bescherming ingevoerd. Het gaat om een omzetting van een Europese richtlijn.

In de nieuwe asielprocedure verliest DVZ zijn bevoegdheid inzake de behandeling van de asielaanvraag. DVZ registreert de asielaanvragen en beperkt zich verder tot drie onderzoeken: de Dublincontrole (men kijkt na of er al een aanvraag is ingediend in een andere EU-lidstaat), de meervoudige aanvragen en de asielaanvragen met een aspect van openbare orde.

Het CGVS wordt als eerste instantie bevoegd voor het eigenlijke onderzoek van de asielaanvraag en staat in voor de toekenning of weigering van de vluchtelingenstatus of de status van subsidiaire bescherming. Elke beslissing van het CGVS zal aanvechtbaar zijn bij de nieuw op te richten Raad voor Vreemdelingenbetwistingen, een administratieve rechtbank, die in beroep de vluchtelingenstatus kan toekennen. Het CGVS zal dus niet langer eindbeslissingen nemen. Daartegenover staat dat het Commissariaat-generaal als enige instantie bevoegd wordt voor het verrichten van onderzoekswerk. DVZ verliest zijn bevoegdheid op dit vlak en de rol van de nieuwe jurisdictie zal hierin beperkt zijn.

Bij de Raad van State wordt de annulatie- en schorsingsbevoegdheid afgeschaft en vervangen door een cassatieberoep. Voorts wordt een filterprocedure voorzien waardoor "ongegronde" beroepen niet langer worden behandeld.

SCHEMA NIEUWE ASIELPROCEDURE

D. BEHANDELING VAN DE ASIELAANVRAGEN

1. Casemanagement

Eind 2000 bevond de Belgische asielpcedure zich in een zeer ernstige crisissituatie. Een aanzienlijke achterstand gecombineerd met een zeer grote instroom van nieuwe asielzoekers dreigde de hele procedure onderuit te halen.

Aangezien het, omwille van personeelsbeperkingen, onmogelijk was zowel de achterstand als de nieuwe instroom te verwerken, werd in 2001 voorrang gegeven aan een stabilisatie van de instroom door snelle en kwaliteitsvolle beslissingen te nemen in de dossiers die in 2001 werden ingediend (Last In – First Out: LIFO).

Het concept van casemanagement dat begin 2001 werd ingevoerd, bleef ook in 2005 gehandhaafd.

A. AANTAL ASIELAANVRAGEN

Na een aantal jaren van daling, is de instroom in 2005 opnieuw licht gestegen van 15.357 asielaanvragen in 2004 tot 15.957 asielaanvragen in 2005. Dit is een stijging met 4%, maar het aantal blijft lager dan de cijfers in de jaren voorafgaand aan 2004.

	Aantal asielaanvragen
1999	35.793
2000	41.940
2001	23.540
2002	18.212
2003	16.209
2004	15.357
2005	15.957

Wat de herkomstlanden van de kandidaat-vluchtelingen betreft, voert Rusland de lijst aan. Het gaat hierbij vooral om Tsjetsjenen. Op de tweede plaats staat de DR Congo.

Het is geen verrassing dat die twee landen zich bovenaan de lijst bevinden, ook al kan er voor Congo een daling van 14% in vergelijking met 2004 worden vastgesteld. Voor Rusland blijft de situatie in Tsjetsjenië bijzonder onrustig. Voor Congo komen de schokken van de politieke overgangperiode, alsook de grote onzekerheid die nog steeds in het oosten van dit immense gebied heerst (push factor), bij de evidente culturele en historische banden met ons land (pull factor). Servië-Montenegro bevindt zich op de derde plaats wegens de nog zeer zwakke situatie van de minderheden, in het bijzonder van de Roma, in Kosovo. De moeilijke situatie in Irak verklaart de aanwezigheid van dit land bovenaan de lijst.

Top 10 herkomstlanden van de kandidaat-vluchtelingen in 2005	
Herkomstland	Aantal kandidaat-vluchtelingen
Rusland	1.438
DR Congo (DRC)	1.272
Servië-Montenegro	1.203
Irak	903
Slovakije	773
Armenië	706
Guinee	643
Rwanda	565
Nepal	557
Kameroen	530
Andere landen	7.367
Totaal alle landen	15.957

TENDENSEN ONDER DE AFRIKAANSE HERKOMSTLANDEN

Bij de sterkste stijgers onder de Afrikaanse landen dit jaar vinden we vooral Rwanda (+ 32%) en Togo (+ 24%). In Rwanda zijn een niet aflatend sterk militair regime en de onzekerheid in verband met de werking van de gacaca-volkstribunalen verantwoordelijk voor deze aanzienlijke stijging van het aantal asielzoekers. In Togo bieden de dood van de oude tiran Gnassingbé Eyadema in februari en de daaruit voortvloeiende politieke recuperatiemanoeuvres in het voordeel van de zoon, Faure Gnassingbé, in het kader van een burgeroorlog, die dankzij internationale druk uiteindelijk resulteerde in verkiezingen waarvan de resultaten echter betwist bleven, een verklaring voor de talrijke vertrekken van Togolese tegenstanders, eerst naar de buurlanden Ghana en Benin, vervolgens naar meer afgelegen bestemmingen in Europa. Ook Ivoorkust, dat sinds oktober 2002 gekenmerkt wordt door een enorme instabiliteit, kende dit jaar een groot aantal asielaanvragen, ook al is dit aantal met 21% gedaald in vergelijking met 2004.

Deze conjuncturele feiten blijken niet alleen uit het aantal asielaanvragen maar ook uit het aantal beslissingen tot erkenning van de hoedanigheid van vluchteling die werden genomen voor de staatsburgers uit die landen.

Omgekeerd kenden heel wat Afrikaanse landen in 2005 een aanzienlijke daling van hun aantal asielzoekers dankzij de verbeterde situatie (althans op politiek vlak) in die landen. Dit geldt voor Liberia (- 40%), Angola (- 20%), Mauritanië (- 31%) of Burundi (- 35%).

B. LAST IN – FIRST OUT (LIFO)

Het strikt toepassen van het LIFO-principe in combinatie met het uitsluitend verlenen van maatschappelijke dienstverlening in open centra of in een lokaal opvanginitiatief leidde ertoe dat de instroom eerst sterk daalde om zich vervolgens te stabiliseren.

De prioriteit van de dossierbehandeling lag ook in 2005 bij het ontvankelijkheidsonderzoek van de nieuwe asielaanvragen. Daarnaast werd er verder werk gemaakt van het wegwerken van de achterstand.

In tegenstelling tot de voorgaande jaren, werden er in 2005 meer beslissingen ten gronde dan ontvankelijkheidsbeslissingen genomen. 53% van alle beslissingen werd genomen in de gegrondheidsfase.

In 2001 had slechts 10% van de genomen beslissingen betrekking op de gegrondheid, terwijl dat aantal in 2003 opliep tot 25% en tot 40% in 2004. De achterstand in de ontvankelijkheidsfase van dossiers ingediend na 2000 werd in 2004 en 2005 weggewerkt, waardoor er meer en meer ruimte ontstond om ook dossiers ten gronde te behandelen.

C. BEHANDELINGSDUUR VAN DE ASIELAANVRAGEN

Sinds 1 januari 2001 worden de nieuwe asielaanvragen in de ontvankelijkheidsfase systematisch binnen korte tijd behandeld. In 2005 bedroeg de gemiddelde duur voor de behandeling van dringende beroepen (dus dossiers in de ontvankelijkheidsfase) vanaf de indiening van de aanvraag minder dan 3 maanden.

Onderstaande tabel toont de doorlooptijd in kalenderdagen voor DVZ en het CGVS. In 2005 bedroeg de gemiddelde behandelingsduur op het CGVS 67 kalenderdagen in de ontvankelijkheidsfase en 92 kalenderdagen in de gegrondheidsfase.

Gemiddelde behandelingsduur			
	DVZ	CGVS ontvankelijkheidsfase	CGVS gegrondheidsfase
1999	173	369	915
2000	91	497	825
2001	15	93	620
2002	29	78	615
2003	39	81	391
2004	44	89	214
2005	40	67	92

D. ACHTERSTAND IN DE DOSSIERBEHANDELING

Het CGVS is er in 2005 in geslaagd om een belangrijk gedeelte van de achterstand weg te werken. De totale werklast is gedaald van 20.098 dossiers begin 2005 tot 10.380 dossiers eind 2005. Dit betekent een daling in de achterstand van 9.718 dossiers.

Totale achterstand	
Eind 2000	35.000
Eind 2001	42.000
Eind 2002	32.000
Eind 2003	23.909
Eind 2004	20.098
Eind 2005	10.380

Wat de ontvankelijkheidsfase betreft, is de achterstand voor aanvragen ingediend na 1 januari 2000 zo goed als weggewerkt. Het aantal nog in de statistieken vermelde dossiers voor 2000-2003 betreft bijzondere dossiers die om bepaalde redenen niet behandeld kunnen worden, b.v. om medische redenen of wegens een tekort aan voogden voor minderjarigen. De dossiers uit 2004 en 2005 zijn als normale werklast te beschouwen.

Totale achterstand per jaar in de ontvankelijkheidsfase en de gegrondheidsfase				
	Ontvankelijkheidsfase	Gegrondheidsfase	Totaal	Percentage
1988-1996	0	15	15	0,15%
1997	12	54	66	0,64%
1998	46	289	335	3,23%
1999	275	540	815	7,85%
2000	99	994	1.093	10,53%
2001	5	668	673	6,48%
2002	11	458	469	4,52%
2003	26	1.070	1.096	10,56%
2004	117	1.880	1.997	19,24%
2005	1.576	2.245	3.821	36,81%
Totaal	2.167	8.213	10.380	100,00%

De aanzienlijke daling van de achterstand is vooral te danken aan:

- de inzet van competent en sterk gemotiveerd personeel;
- een betere organisatie van het werk;
- in beperkte mate de afsluiting van dossiers zonder voorwerp na regularisatie van het verblijf wegens de lange duur van de asielprocedure (zie verder, 2.552 beslissingen genomen op basis van art. 55).

E. AANTAL GENOMEN BESLISSINGEN

Het CGVS heeft in 2005 beduidend meer beslissingen genomen dan in 2004. Het totale aantal beslissingen (24.086) ligt 11,3% hoger dan het voorgaande jaar toen er 21.622 beslissingen werden genomen.

Ontvankelijkheidsfase

In de ontvankelijkheidsfase is het aantal beslissingen verder afgenomen, aangezien er door het wegwerken van de achterstand in deze fase minder dossiers hangende waren.

Een overzicht van het aantal beslissingen in de ontvankelijkheidsfase:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Beslissing dat verder onderzoek noodzakelijk is	2.831	3.034	3.672	5.592	5.189	5.186	5.135	3.994
Bevestigende beslissing van weigering verblijf/toegang	4.197	8.113	9.607	16.537	13.775	10.855	6.284	5.119
Technische weigering, ongunstig advies, laattijdig beroep		202	2.617	3.668	4.271	2.714	893	823
Totaal	7.028	11.349	15.896	25.797	23.235	18.755	12.312	9.936

Gegrondeheidsfase

Het aantal beslissingen ten gronde daarentegen is toegenomen in 2005:

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Erkenning	1.446	1.238	1.198	897	1.166	1.201	2.275	3.059
Weigering van erkenning	349	328	704	533	1.018	975	5.229	7.012
Technische weigering	1.919	1.498	2.558	1.357	3.427	3.989	631	778
Totaal	3.714	3.064	4.460	2.787	5.611	6.165	8.135	10.849

Afsluitingen

Wanneer uit de feitelijke omstandigheden van het dossier blijkt dat een beslissing over de asiel-aanvraag niet meer nodig is, wordt het dossier afgesloten. Dit zal onder meer het geval zijn wanneer de asielzoeker afstand doet van zijn asielaanvraag, wanneer hij tijdens zijn asielprocedure overlijdt of wanneer hij de Belgische nationaliteit verwerft.

	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005
Afsluitingen	509	757	2.073	1.848	1.468	976	873	749

Artikel 55

Begin 2004 werd een nieuw artikel 55 in de Vreemdelingenwet van kracht. Dit artikel bepaalt dat een asielaanvraag zonder voorwerp wordt wanneer de vreemdeling tussentijds toegelaten of gemachtigd wordt tot een verblijf van onbepaalde duur. In 2005 werden de gevolgen hiervan ten volle zichtbaar met 2.552 beslissingen op basis van artikel 55.

	2004	2005
Ontvankelijkheidsfase	67	723
Gegrondeheidsfase	235	1.829
Totaal	302	2.552

Totaal

Het totale aantal beslissingen voor 2005 bedraagt 24.086.

	Aantal beslissingen
Ontvankelijkheidsfase	9.936
Gegrondeheidsfase	10.849
Afsluiting	749
Art. 55 regularisatie	2.552
Totaal	24.086

Bijzondere gevallen

- Uitsluitingsclausule

Het Vluchtelingenverdrag bepaalt dat het in sommige gevallen niet van toepassing kan zijn op bepaalde vreemdelingen alhoewel deze aan de voorwaarden voldoen (artikel 1,F, uitsluitingsclausule). Dit is o.a. het geval bij vreemdelingen t.a.v. wie er ernstige redenen zijn te veronderstellen dat:

- hij een misdrijf heeft begaan tegen de vrede, een oorlogsmisdrijf of een misdrijf tegen de mensheid;
- hij een ernstig niet-politiek misdrijf heeft begaan buiten het onthaalland alvorens hij tot dit land als vluchteling werd toegelaten;
- hij zich schuldig heeft gemaakt aan handelingen die in strijd zijn met de doelstellingen en de beginselen van de VN.

In 2005 heeft het CGVS in 6 dossiers de uitsluitingsclausule toegepast. De VBV heeft in deze dossiers nog geen beslissing genomen. De VBV nam wel een beslissing betreffende 6 dossiers uit voorgaande jaren: in 3 gevallen werd de uitsluitingsclausule bevestigd, in 2 dossiers werd de uitsluitingsclausule niet gevolgd en in 1 geval besliste de VBV de uitsluitingsclausule toe te passen in een dossier waar het CGVS dit niet had gedaan.

- Cessatieclausule

Het Vluchtelingenverdrag bepaalt dat de status van een vluchteling kan opgeheven worden (artikel 1,C, cessatieclausule), wanneer blijkt dat:

- hij vrijwillig opnieuw de bescherming inroept van het land waarvan hij de nationaliteit bezit;
- hij zijn nationaliteit heeft herkreten en de bescherming van dat land geniet;
- hij een nieuwe nationaliteit heeft verkregen;
- hij zich vrijwillig opnieuw heeft gevestigd in het land dat hij had verlaten of waarbuiten hij uit vrees voor vervolging verblijf hield.

In 2005 werd bij 9 personen de vluchtelingenstatus opgeheven:

2003	2004	2005
9	10	9

- Intrekkingen

In de wet staat ook uitdrukkelijk de mogelijkheid tot intrekking van het vluchtelingenstatuut. De Vreemdelingenwet⁴ stelt dat de commissaris-generaal bevoegd is "om de hoedanigheid van vluchteling in te trekken ten aanzien van de vreemdeling die als vluchteling werd erkend op grond van valse verklaringen of van valse of vervalste documenten, alsmede ten aanzien van de vreemdeling wiens persoonlijk gedrag later erop wijst dat hij geen vervolging vreest".

In 2005 werd bij 14 personen het vluchtelingenstatuut ingetrokken:

2003	2004	2005
9	18	14

F. AANTAL ERKENNINGEN

Het aantal erkenningen door het CGVS is in 2005 verder gestegen tot 3.059 tegenover 2.275 in 2004. Dit is een stijging van 34%. Het totaal aantal erkenningen (cijfers CGVS + VBV) bedroeg 3.748.

	Aantal erkenningen CGVS	Aantal erkenningen VBV	Totaal aantal erkenningen
2000	1.198	208	1.406
2001	898	259	1.157
2002	1.168	160	1.328
2003	1.201	183	1.384
2004	2.275	99	2.374
2005	3.059	689	3.748

De stijging van het aantal erkenningen bij het CGVS houdt voornamelijk verband met de toename van het aantal beslissingen ten gronde, namelijk een stijging met 33%. Het gaat hierbij in principe om de betere dossiers die in aanmerking komen voor erkenning conform het Vluchtelingenverdrag. In 2005 werd er nog meer dan in 2004 achterstand ten gronde ingehaald, en dit in tegenstelling tot de voorgaande jaren toen vooral dossiers in de ontvankelijkheidsfase werden behandeld.

De stijging is niet zo sterk indien het aantal erkenningen wordt vergeleken met het totale aantal eindbeslissingen van het CGVS. Dit is het totale aantal beslissingen verminderd met het totale aantal beslissingen tot verder onderzoek. Voor 2005 gaat het om 15,2% erkenningen in vergelijking met het totale aantal eindbeslissingen, terwijl in 2004 het erkenningspercentage 13,8% bedroeg.

Een groot gedeelte van de erkenningen betreft vluchtelingen afkomstig uit Rusland. Het gaat om 1.256 erkenningen op een totaal van 3.059 d.w.z. 41% van het totale aantal erkenningen. Dit zijn voornamelijk Tsjetsjenen afkomstig uit Tsjetsjenië. Daarnaast gaat het om vluchtelingen uit

4 Artikel 57/6, eerste lid, 2°bis

Rwanda (445 erkenningen), DR Congo (204 erkenningen), Servië-Montenegro (166 erkenningen) en Iran (112 erkenningen). Voor Servië-Montenegro gaat het voornamelijk om etnische minderheden, vooral Roma, afkomstig uit Kosovo.

Dit neemt niet weg dat het aantal negatieve beslissingen nog steeds aanzienlijk is, wat er op wijst dat het oneigenlijke gebruik van de asielprocedure nog steeds groot is. In vergelijking met het totale aantal eindbeslissingen van het CGVS bedraagt het aantal negatieve beslissingen 84,8%. Dit relatief hoge aantal negatieve beslissingen heeft allesbehalve te maken met een restrictieve interpretatie van het Vluchtelingenverdrag. De meeste negatieve beslissingen zijn immers gebaseerd op de vaststelling van fraude of geloofwaardigheid met betrekking tot de identiteit, herkomst of de aangehaalde feiten.

De onderstaande tabel toont de top 10 van herkomstlanden met het hoogste aantal erkenningen in 2005:

Herkomstland	Aantal erkenningen
Rusland	1.259
Rwanda	445
DR Congo	204
Servië-Montenegro	166
Iran	112
Burundi	96
China	66
Irak	63
Togo	63
Guinee	48
Andere landen	537
Totaal alle landen	3.059

2. Dossierbehandeling

De dossierbehandeling is de kernactiviteit van het Commissariaat-generaal. Het Commissariaat-generaal telt 6 geografische pijlers die hiervoor instaan. Dit zijn: Afrika, Balkan, Midden-Oosten/Azië, Oost-Europa, DRC (Democratische Republiek Congo) en de projectsectie (waarvan de behandelde landen wisselen naargelang van de instroom en de prioriteiten die worden vastgelegd door de commissarissen).

Aan het hoofd van de geografische pijlers staat een geografisch coördinator, die de dagelijkse leiding op zich neemt en die in zijn taken wordt bijgestaan door een eerste supervisor. Samen met de commissaris-generaal, de adjuncten en de gespecialiseerde supervisors en medewerkers van de Documentatie- en Researchdienst Cedoca maken zij een objectieve evaluatie van de situatie in de landen van herkomst en stellen zij algemene beleidslijnen op met betrekking tot die landen. Elke geografische pijler bestaat uit verschillende werkeenheden met gemiddeld telkens 4 dossierbehandelaars en 1 supervisor.

BIJZONDERE AANDACHTSPUNTEN

- **De genderproblematiek**

Vervolgingen wegens geslacht, seksuele geaardheid en traditionele praktijken die voornamelijk vrouwen betreffen, maken deel uit van de motieven die worden aangehaald ter staving van de asielaanvragen in België. Steeds meer – het gaat hierbij om een recente ontwikkeling – worden zulke motieven aangehaald als hoofdreden, zelfs als enige reden om het land van herkomst te verlaten en bescherming in België aan te vragen. De personen die in België als vluchteling worden erkend wegens hun seksuele geaardheid, zijn afkomstig uit zowel Afrika en het Midden-Oosten als Oost-Europa en de Balkan.

Hoewel het CGVS al enkele jaren bijzondere aandacht besteedt aan de behandeling van de asielaanvragen die om deze redenen worden ingediend, werden er in 2005 een aantal nieuwe maatregelen geconcretiseerd om de praktijken in dit verband te verbeteren. In de loop van 2005 werd er op het Commissariaat-generaal een gendercel opgericht. Deze cel bestaat uit een coördinatrice en zeven contactpersonen, die elk verbonden zijn met een geografische sectie. De coördinatrice voor de genderproblematiek is belast met het vastleggen en het opvolgen van de specifieke richtlijnen voor de behandeling van dossiers in verband met de genderproblematiek, zij voorziet in de specifieke behoeften van de geografische secties met betrekking tot deze problematiek, zij centraliseert de rechtspraak van het Commissariaat-generaal, van de Raad van State en van de VBV. Zij is eveneens de contactpersoon voor de externe correspondenten.

VROUWEN IN DE BELGISCHE ASIELPROCEDURE

In 2005 waren een derde van de asielzoekers in België vrouwen. Ze kwamen hoofdzakelijk uit de Democratische Republiek Congo, Rusland, Servië-Montenegro, Slovaakse Republiek, Rwanda en Armenië.

45% van de vluchtelingen die in 2005 door de Belgische instanties werden erkend, waren vrouwen.⁵ Ze zijn o.a. afkomstig uit Rusland, Rwanda, de Democratische Republiek Congo, Servië-Montenegro, Burundi, Iran, Irak en Guinee.

De vrouwen beroepen zich op genitale verminkingen, vluchten voor een gedwongen huwelijk, seksueel geweld, erewraak, vervolging wegens hun seksuele geaardheid of geslacht, politieke of etnische motieven.

De vrouwelijke asielzoekers die risico's op vervolging wegens hun geslacht aanhalen, worden op het CGVS gehoord door een vrouwelijke dossierbehandelaar en begeleid door een vrouwelijke tolk. De gendercoördinatrice werd belast met het uitwerken van richtlijnen om de praktijken inzake de behandeling van asielaanvragen van vrouwen te verbeteren en te harmoniseren.

- **Niet-begeleide minderjarigen**

Terwijl 2004 een jaar in mineur was voor de behandeling van de asielaanvragen van minderjarigen, verliep 2005 opnieuw een stuk normaler.

Er werd aan bijna alle minderjarigen die zich in de procedure op het Commissariaat-generaal bevinden, een voogd toegekend. Op dit moment zijn er slechts enkele minderjarigen die geen begeleider hebben omdat ze door de Dienst Voogdij niet konden worden geïdentificeerd.

Bij de indiening van hun asielaanvraag verklaarden 655 jongeren dat ze minderjarig waren. 584 van hen werden als zodanig geïdentificeerd door de Dienst Voogdij. Er dient te worden benadrukt dat sommige jongeren die als meerderjarig werden geïdentificeerd, vandaag proberen om met behulp van documenten hun minderjarigheid te bewijzen.

⁵ Totaal aantal erkenningen van de vluchtelingenstatus in 2005: 3.748 (vrouwen: 1.692 / mannen: 2.056)

In 2005 werd de uitwisseling en de samenwerking met de Dienst Voogdij en de voogden versterkt. Er vonden maandelijks vergaderingen plaats tussen de verschillende diensten (waaronder DVZ, Fedasil), waardoor er beslissingen konden worden genomen over principekwesties en er oplossingen voor betwiste gevallen konden worden gezocht. De samenwerking, zowel met de Dienst Voogdij als met de voogden, kon in de meeste gevallen als constructief en positief worden beschouwd. De gehoren werden bovendien, in de mate van het mogelijke, in overleg met de voogden gepland.

Toch bleven er nog heel wat problemen bestaan. Eerst en vooral bleven er minderjarigen verdwijnen, ondanks de aanwezigheid van een voogd. Anderzijds bleven minderjarigen uit de Europese Economische Ruimte die niet in aanmerking komen voor voogdij (Programmawet van 24 december 2002), alleen aankomen. Elf Slovaken en drie Hongaren dienden in 2005 een asielaanvraag in en verklaarden dat ze minderjarig waren. Uit Roemenië en Bulgarije, kandidaat-lidstaten voor toetreding in 2007, kwamen er respectievelijk 23 en 3 minderjarigen. Ten slotte steeg het aantal jongeren dat door de Dienst Voogdij werd geïdentificeerd als meerderjarig en zijn minderjarigheid trachtte te bewijzen door bij het Commissariaat-generaal een nieuw element in te dienen.

Enkele cijfers:

1. Leeftijd van de minderjarige kandidaat-vluchtelingen (volgens hun verklaringen)

Leeftijd	Aantal	Percentage
0-5 jaar	3	0,51%
6-10 jaar	13	2,23%
11-15 jaar	128	21,92%
16 jaar	165	28,25%
17 jaar	275	47,09%
Totaal	584	100,00%

2. Geslacht van de minderjarige kandidaat-vluchtelingen

	Aantal	Percentage
Jongens	370	61,12%
Meisjes	214	38,88%
Totaal	584	100,00%

3. Top 10 van de nationaliteiten van minderjarige kandidaat-vluchtelingen

Herkomstland	Aantal	Percentage
1. DR Congo	75	12,8%
2. Guinee	70	12%
3. Afghanistan	52	8,9%
4. Irak	39	6,7%
5. Rwanda	37	6,3%
6. Kameroen	32	5,5%
7. Rusland	25	4,3%
8. Roemenië	20	3,4%
9. India	19	3,3%
10. Somalië	16	2,7%
Totaal alle landen	584	100,00%

4. In 2005 nam het Commissariaat-generaal in de ontvankelijkheidsfase de volgende beslissingen:

Beslissing in ontvankelijkheid	Aantal beslissingen	Percentage
Afsluiting van de asielaanvraag (na beslissing RvS)	1	0,22%
Beslissing tot verder onderzoek	212	46,70%
Bevestigende beslissing tot weigering van toegang	19	4,19%
Bevestigende beslissing tot weigering van verblijf	179	39,43%
Technische weigering (weigering van verblijf)	26	5,73%
Zonder voorwerp (art.55 - regularisatie)	17	3,74%

5. Ten gronde nam het Commissariaat-generaal de volgende beslissingen:

Beslissing ten gronde	Aantal beslissingen	Percentage
Erkenning	174	25,44%
Technische weigering	54	7,89%
Weigering van erkenning	377	55,12%
Zonder voorwerp (art.55 - regularisatie)	79	11,55%

- **Mensenhandel en Openbare Orde**

Het fenomeen van mensensmokkel blijft zoals voorgaande jaren zijn stempel drukken op de asielprocedure. Een aanzienlijk deel van de asielzoekers kiest vrij voor deze mogelijkheid om op een illegale wijze de Europese Unie binnen te komen. De netwerken fungeren als een soort reisbureau voor illegale immigratie. Voor sommige asielzoekers is deze vorm van migratie de enige mogelijkheid om hun land te verlaten.

Aldus wordt de asielprocedure door de mensensmokkelaars misbruikt om hun "klanten" die niet in het minst beantwoorden aan de criteria van het Vluchtelingenverdrag toch aan een voorlopige verblijfstitel te helpen. Van deze groep "vermeende vluchtelingen" is er een groot aantal in het bezit van een "aangekocht" asielrelaas. De netwerken volgen de genomen beslissingen door de commissaris-generaal blijkbaar op de voet en passen de relazen geregeld aan.

Het blijft een terugkomend gegeven dat sommige kandidaat-vluchtelingen hun identiteitsdocumenten en/of reispassen achterhouden om te verbergen dat ze vóór hun asielaanvraag in België reeds elders in Europa verbleven, hetzij met een geldig visum, hetzij als asielzoeker of om hun echte identiteit en herkomst te verdoezelen.

Uit de contacten met andere diensten zoals DVZ blijkt dat een aantal van deze "vermeende asielzoekers" ook andere procedures opstarten om hun verblijf in België te legitimeren. De verklaringen en documenten neergelegd voor de regularisatieprocedure of bij hun aanvraag voor het staatlozenstatuut blijken soms af te wijken van de verklaringen en neergelegde stukken uit hun asioldossier.

De commissaris-generaal is vragende partij voor een systematische informatie-uitwisseling met de Belgische asielinstanties, Fedasil, politie, gerecht, lokale autoriteiten en met de andere Europese migratiediensten om deze fenomenen terdege te kunnen bestrijden.

De informatiedoorstroming verloopt echter nog steeds niet optimaal. De commissaris-generaal vraagt b.v. om hem op de hoogte te brengen indien een (kandidaat-)vluchteling bij andere diensten andere identiteitsdocumenten voorlegt dan tijdens zijn asielprocedure. Ook vaststellingen dat (kandidaat-)vluchtelingen naar hun land van herkomst terugkeren zijn belangrijk om na te gaan of er een gegronde vrees voor vervolging bestaat. Deze informatie wordt geëvalueerd en er wordt geenszins automatisch overgegaan tot het intrekken van het vluchtelingenstatuut.

De commissaris-generaal vraagt tevens hem in te lichten indien een kandidaat-vluchteling betrokken is bij problemen van openbare orde. Deze informatie is op zich niet relevant voor de beoordeling van de asielaanvraag maar kan een reden zijn om het asioldossier versneld te behandelen. Bij vaststelling van identiteitsfraude kan deze informatie wel relevant zijn voor de behandeling van het dossier.

Behalve met het fenomeen van asielmisbruik krijgt het CGVS te maken met asielaanvragen van slachtoffers van mensenhandel die door criminele bendes België worden binnengeloodst. Gezien de precaire situatie waarin deze slachtoffers zich bevinden (prostitutie, kinderhandel, economische uitbuiting), worden hun dossiers met een bijzondere zorg opgevolgd. Zoals vorige jaren blijkt het aantal slachtoffers die gebruik maken van de asielprocedure echter opmerkelijk laag te liggen.

- **Staatlozen**

De procedure tot het toekennen van het statuut van staatloze is nergens in de Belgische wetgeving geregeld. Daarom is het de Voorzitter van de Rechtbank van Eerste Aanleg die zich dient uit te spreken over een verzoekschrift tot het verlenen van het statuut van staatloze. De rol van het CGVS is beperkt tot het toekennen van documenten van burgerlijke stand aan erkende staatlozen.

Omdat een aantal kandidaat-vluchtelingen parallel met hun asielaanvraag ook een aanvraag tot het verkrijgen van de status van staatloze hadden ingediend waarbij de identiteitsgegevens en/of documenten elkaar tegenspraken, werden in 2003 afspraken over informatie-uitwisseling gemaakt met het College van Procureurs-generaal.

In 2004 kreeg het CGVS vanwege de parketten 85 vragen om inlichtingen terwijl dit aantal in 2005 opliep tot 231 vragen. Deze cijfers dienen echter te worden gerelativeerd. In 2005 contacteerden slechts 12 van de 27 parketten des Konings het CGVS.

De staatloosheidsprocedure wordt heel vaak aangewend door uitgeprocedeerde asielzoekers die een laatste redmiddel zoeken voor een verblijf in België. Het komt vaak voor dat deze personen tijdens de asielprocedure een nationaliteit opgaven en geen enkel gewag maakten van problemen met hun staatsburgerschap. Het komt eveneens voor dat kandidaat-staatlozen een afwijkende identiteit/documenten hebben als gekend door de asielinstanties. Opvallend is ook dat een beperkt aantal raadsheren in beide procedures optreden.

- **Psy-support**

In 2001 werd een Psy-supportcel opgericht. Het concept en de werking werden overeenkomstig de vigerende wettelijke en deontologische richtlijnen uitgewerkt.

De hoofdopdracht van de Psy-supportcel bestaat er in de dossierbehandelaar te adviseren over de psychische en de mentale toestand van de kandidaat-vluchteling wanneer dit een invloed kan hebben op de behandeling van een dossier.

Concreet behelst de taak van de Psy-supportcel het verstrekken van een individueel advies aan de dossierbehandelaars. Meestal wordt het advies verstrekt na een "individueel" psychologisch evaluatieonderzoek en gevolgd door een uitgebreid psychologisch evaluatieverslag.

Het aantal individuele psychologische evaluatieverslagen evolueerde sinds de oprichting van de Psy-supportcel als volgt:

Evolutie aantal individuele psy-evaluatieverslagen	
2001	35
2002	79
2003	302
2004	315
2005	350

De meest voorkomende problematieken die leidden tot de aanvraag voor een psychologische evaluatie van de kandidaat-vluchteling waren:

- geheugenproblemen;
- post-traumatische stressstoornissen;
- reactionele depressies / aanpassingsproblemen;
- psychiatrische aandoeningen.

Ook de appreciatie van de medisch-psychologische attesten behoort tot de opdracht van de Psy-supportcel. Hoewel de overgrote meerderheid van de attesten objectief en te goeder trouw zijn, moet worden vastgesteld dat er toch welwillendheidsattesten en zelfs enkele manifest frauduleuze medische attesten werden voorgelegd in 2005.

Voorts werd vastgesteld dat de medisch-psychiatrische toestand van een beperkt aantal niet-begeleide minderjarigen van dien aard is dat het doorlopen van een normale administratieve procedure niet mogelijk is. In 2005 heeft een werkgroep binnen het CGVS (i.s.m. DVZ) concrete voorstellen hierover uitgewerkt.

3. Cedoca, de documentatie- en researchdienst

Cedoca, de Documentatie- en Researchdienst, is een ondersteunende dienst voor de dossierbehandeling op het CGVS. De dienst bestaat enerzijds uit een researchteam, opgedeeld in verschillende regiodesks, en anderzijds uit een bibliotheek.

Cedoca is een relatief grote dienst binnen het CGVS. In 2005 waren 50 medewerkers werkzaam bij Cedoca, van wie het merendeel researchers. Zij hebben als opdracht om de bestaande informatie over de herkomstlanden uit te breiden en toegankelijker te maken voor de dossierbehandelaars. Gezien de complexiteit van de materie zijn de medewerkers van het researchteam gespecialiseerd per geografische regio. Zij werken nauw samen met de dossierbehandelaars.

De meeste tijd wordt besteed aan gespecialiseerd onderzoekswerk. Het gaat om het beantwoorden van landgebonden vragen in individuele dossiers. Hiertoe doen de researchers en hun assistenten een beroep op een uitgebreid netwerk van internationale contacten.

Daarnaast selecteren, verzamelen en analyseren zij alle relevante informatie over de herkomstlanden. Deze informatie wordt op een efficiënte en gestructureerde manier aangeboden in de vorm van thematische rapporten. De thematische rapporten worden in nauwe samenwerking met de geografische pijlers opgesteld opdat ze zo nauw mogelijk zouden aansluiten bij de behoeften van de dossierbehandelaars. In 2005 werden een 70-tal thematische rapporten opgesteld.

Indien er onvoldoende informatie over een land van herkomst te vinden is, wordt er in overleg met de commissaris-generaal een zending georganiseerd naar dat land. Deze missies hebben tot doel informatie ter plaatse te vergaren (fact-finding) en een lokaal contactennetwerk uit te bouwen (networkbuilding). Zo werden er in 2005 missies georganiseerd naar Georgië/Armenië/Azerbeidzjan en naar Rwanda.

DOCUMENTAIR INTRANET

Begin 2005 werd het documentair intranet, Glo.be, ter beschikking gesteld van de dossierbehandelaars van het CGVS. Glo.be moet de optimalisering van de kennisdeling binnen de organisatie van het CGVS ondersteunen. De nadruk ligt op het verhogen van de efficiëntie en effectiviteit van de informatie-uitwisseling rond de politieke en mensenrechtensituatie in de herkomstlanden van de kandidaat-vluchtelingen.

Het doelpubliek volgde een basisopleiding die het mogelijk moet maken tegemoet te komen aan de essentiële informatiebehoeften. Later in het jaar werden op verschillende momenten herhalingsessies georganiseerd met als doel de medewerkers de kans te geven hun basisvaardigheden met betrekking tot het opzoeken van informatie in een digitale omgeving te versterken.

Naast het aanbieden van "landeninformatie" doet Glo.be ook dienst als een platform voor kennisdeling voor de Dienst Communicatie-HRM en de Juridische Dienst van het CGVS.

De beschikbare collectie verdubbelde van 35.000 documenten begin 2005 tot 70.000 documenten tegen het jaareinde.

Op internationaal vlak behoort het CGVS met zijn documentair intranet tot de koplopers. In juni 2005 nam Cedoca deel aan de "Conference on decision support systems" te Warschau. 25 Europese landen toonden daar hun databanken en intranetten. Cedoca was aanwezig met Glo.be en organiseerde een workshop over "building an intranet: the human factor".

BIBLIOTHEEK

De bibliotheek van Cedoca wordt gemeenschappelijk gebruikt door de drie asielinstanties. Ze is hoofdzakelijk gespecialiseerd in informatie over de herkomstlanden. Daarnaast zijn er ook meer algemene werken te vinden over asiel- en vreemdelingenrecht.

Momenteel telt de bibliotheek meer dan 4.000 boeken en rapporten. Daarnaast is de bibliotheek geabonneerd op een honderdtal nationale en internationale tijdschriften en dagbladen. Er is tevens een uitgebreide kaarten- en videocollectie. Deze informatie is ook terug te vinden op het documentair intranet.

Eind 2005 kregen alle medewerkers toegang tot het bibliotheekbeheersysteem BIBIS dat in 2004 werd aangekocht. De volledige bibliotheekcatalogus werd in dit systeem geplaatst.

4. Het CGVS internationaal

De problematiek inzake vluchtelingen en asielzoekers heeft van nature een internationale dimensie, zodat regelmatige internationale contacten noodzakelijk zijn. Deze contacten vinden hoofdzakelijk plaats in het kader van de Europese Unie. Daarnaast bestaan er ook meer informele intergouvernementele fora, waarbij niet alleen de lidstaten van de Europese Unie maar ook derde landen en internationale organisaties betrokken zijn.

SAMENWERKING OP HET VLAK VAN DE EUROPESE UNIE

Eurasil

Eurasil is een werkgroep binnen het kader van de Europese Unie waar experts van de asielinstanties van de lidstaten en externe experts (b.v. HCV, IOM) op informele wijze met elkaar overleg plegen en gegevens en informatie uitwisselen. Per jaar worden er 5 à 6 vergaderingen gepland, waar naast meer algemene informatie ook specifieke herkomstlanden of horizontale thema's aan bod komen. In 2005 is men ook gestart met concrete land- of themagerichte werkgroepen waaraan slechts enkele, geïnteresseerde lidstaten deelnemen, en waarvan het resultaat achteraf onder alle Eurasil-landen wordt verspreid.

In 2005 werden de volgende herkomstlanden van asielzoekers besproken: Afghanistan, Bangladesh, de Centraal-Aziatische Republieken, India, Irak, Iran, Nigeria, de Noordelijke Kaukasus, Pakistan, Servië-Montenegro (inclusief Kosovo), Somalië en Turkije. Daarnaast werd aandacht besteed aan de mogelijkheden om informatie over de landen van herkomst op een meer Europese leest te schoeien.

Vermits uitwisseling van expertise de kerntaak van Eurasil vormt, werd in 2004 besloten dat het nuttig kon zijn ook niet-lidstaten op de vergaderingen uit te nodigen. Het gaat in de eerste plaats om Noorwegen, Zwitserland en IJsland en daarnaast ook Canada en de VS.

Argo

In 2002 lanceerde de Europese Commissie een nieuw actieprogramma ARGO genaamd, ter bevordering van de administratieve samenwerking binnen de Europese Unie op het gebied van asiel, visa, immigratie en buitengrenzen. De bedoeling is door samenwerking rond bepaalde thema's het harmonisatieproces te bevorderen.

Na het Tsjetsjenië-project in 2002-2003 in samenwerking met de Nederlandse, Poolse en Tsjechische zusterorganisaties, nam het Commissariaat-generaal in 2004-2005 het voortouw om samen met de Franse en Zwitserse asielinstanties een project uit te werken rond de ontwikkeling van een gemeenschappelijk referentiekader voor de behandeling van asielaanvragen uit de DR Congo. Enkele dossierbehandelaars en Cedoca-researchers voerden in dit kader fact-finding missies uit in de DR Congo.

Op initiatief van het CGVS werd in de herfst van 2005 van start gegaan met een nieuw project waarbij er ambtenaren worden uitgewisseld tussen de Duitse, Franse, Luxemburgse, Nederlandse en Belgische asielinstanties. Bedoeling is onder meer dat door de kennismaking met andere asielpraktijken lessen worden getrokken waardoor de praktijken dichter naar elkaar toe kunnen groeien.

Eind 2005 was er een nieuwe oproep voor het indienen van projecten. Het CGVS stelde samen met de Fransen en de Noren een project voor waarbij in de regio Rwanda-Burundi een gemeenschappelijke asielverbindingsambtenaar zou worden gestationeerd. Daarnaast neemt het ook deel aan een vervolgproject inzake de DR Congo. Naast de Fransen en de Zwitsers zijn ditmaal ook de Luxemburgers van de partij.

Taiex

Taiex is een Europees programma waarbij in het kader van de uitbreiding van de EU technische bijstand wordt verleend aan onder meer de nieuwe lidstaten. Op vraag van Letland verzorgde het CGVS in december 2005 in Riga een workshop over de omzetting van de Europese asielrichtlijnen en de Belgische asielpraktijk.

Harmonisatie asielbeleid

Het Verdrag van Amsterdam (1997) bepaalt dat er inzake de asielmateries binnen 5 jaar:

- een regeling moet worden getroffen ter bepaling van de lidstaat die verantwoordelijk is voor het onderzoek van de asielaanvraag;
- een aantal minimumnormen worden vastgelegd inzake:
 - het onthaal van asielzoekers;
 - de voorwaarden waaraan een vluchteling moet voldoen om het statuut te verwerven;
 - de asielprocedure;
 - de tijdelijke bescherming in geval van een massale instroom;
 - de subsidiaire bescherming als aanvulling op de bescherming die het Verdrag van Genève biedt.

De enige richtlijn die nog op goedkeuring wachtte, met name de asielprocedurerichtlijn, werd op 1 december 2005 door de Raad aanvaard. Er zijn dus definitieve teksten aangenomen over alle in het Verdrag aangestipte materies. De Dienst Internationale Betrekkingen van het Commissariaat-generaal is actief betrokken bij de fora waar werk wordt gemaakt van de harmonisatie alsook bij de noodzakelijke omzetting van de asielgerelateerde richtlijnen naar Belgisch recht.

Vijf jaar na Tampere (1999) herhaalde de Europese Raad in het Haagse programma van november 2004 dat het doel van de tweede fase van het gemeenschappelijk Europees asielstelsel de totstandbrenging is van een gemeenschappelijke asielprocedure en een uniforme status voor personen aan wie asiel of subsidiaire bescherming wordt verleend. De Europese Raad verzocht tevens passende structuren op te richten - waarbij de nationale asieldiensten van de lidstaten zijn betrokken - ter verbetering van de samenwerking. Hierbij worden drie doelstellingen nagestreefd:

- 1) de uitwerking van één enkele procedure voor de hele EU;
- 2) het gezamenlijk vergaren, beoordelen en hanteren van informatie over landen van herkomst;
- 3) de verbetering van de samenwerking tussen de lidstaten bij het aanpakken van bijzondere omstandigheden waardoor asielstelsels of opvangfaciliteiten onder druk komen te staan, onder meer als gevolg van hun geografische ligging.

Op korte termijn meent het CGVS dat er in deze context twee sporen voorhanden zijn die een vrij onmiddellijke bijdrage kunnen leveren. Enerzijds is er de omzetting van de goedgekeurde Europese richtlijnen. Hoewel dit in de eerste plaats een nationale opdracht is, kan overleg en samenwerking tussen de lidstaten in dit verband (onder meer in de contactcomités) de concrete harmonisatie in de hand werken. Anderzijds kan het stap voor stap opbouwen van gezamenlijke informatie en het uniform gebruik ervan, ervoor zorgen dat de asielpraktijken in de lidstaten dichterbij elkaar aanleunen. De praktijk wijst trouwens uit dat concrete samenwerkingsverbanden tussen de EU-lidstaten de harmonisatie op de werkvloer én de solidariteit tussen partnerlanden meer bevorderen dan ronkende politieke verklaringen.

SAMENWERKING OP MULTILATERAAL VLAK

IGC (Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee & Migration Policies) is een forum, gevestigd in Genève, dat geregeld vertegenwoordigers van Europa (waaronder België), de VS, Canada en Australië samenbrengt voor discussie en informatie-uitwisseling i.v.m. asiel, terugkeer, mensenhandel, landen van herkomst, immigratie, integratie, veiligheid, biometrie en technologie, enz. Medewerkers van het Commissariaat-generaal namen in de loop van 2005 deel aan de werkgroepen Asiel en Country of Origin Information (COI) en aan workshops over China, Turkije en Colombia.

Op Belgisch niveau coördineert de Dienst Internationale Betrekkingen van het Commissariaat-generaal de deelname aan de IGC-activiteiten van andere betrokken instanties (Dienst Vreemdelingenzaken, Fedasil,...).

Daarnaast nam het Commissariaat-generaal ook deel aan het zogenaamde **A8**-overleg. De A8 is een informele groep waarvan Duitsland, Nederland, het Verenigd Koninkrijk, Zweden, Zwitserland en sinds 2002 ook België deel uitmaken. Deze A8-vergaderingen vinden tweemaal per jaar plaats in één van de zes landen volgens een beurtrol. Ze hebben tot doel de informele samenwerking te versterken door het uitwerken van gemeenschappelijke projecten, het uitwisselen van informatie en het bespreken van belangrijke thema's inzake asiel.

Op de agenda in 2005 stonden o.a. Irak, Nigeria, de toetreding van de nieuwe lidstaten en samenwerking met internationale organisaties.

BILATERALE CONTACTEN

Uiteraard zijn er voortdurend formele en informele contacten met buitenlandse collega's met het oog op informatie-uitwisseling over zowel de situatie in de landen van oorsprong, als de gehanteerde maatstaven bij de beoordeling van asielaanvragen. Zo werkt Cedoca intensief samen met de documentatie- en researchcentra van Duitsland, Denemarken, Frankrijk, Nederland, het Verenigd Koninkrijk en Zwitserland.

5. Juridische Ondersteuning

Het CGVS beschikt over een Juridische Dienst die is opgesplitst op taalbasis wegens de soms verschillende benaderingswijze van de materie door de Franstalige en de Nederlandstalige Kamers van de Raad van State.

VERDEDIGING VAN DE BIJ DE RAAD VAN STATE AANGEVOCHTEN BEVESTIGENDE BESLISSINGEN TOT WEIGERING VAN VERBLIJF

De asielzoekers kunnen een beroep indienen bij de Raad van State tegen een bevestigende beslissing tot weigering van verblijf. Dit beroep kan de aangevochten beslissing schorsen en/of vernietigen.

In tegenstelling tot talrijke administraties doet het Commissariaat-generaal geen beroep op advocaten om zijn beslissingen voor de Raad van State te verdedigen. Deze taak wordt toevertrouwd aan medewerkers van de Juridische Dienst.

Aantal beroepen ingediend bij de Raad van State tegen de bevestigende beslissingen van het Commissariaat-generaal					
	Aantal negatieve beslissingen van het CGVS in de ontvankelijkheidsfase	Aantal verzoeken tot schorsing	Aantal schorsings-arresten	Aantal verzoeken tot vernietiging	Aantal vernietigings-arresten
2000	12.224	3.092	143	3.392	30
2001	20.205	6.647	102	5.458	101
2002	18.046	8.312	138	6.771	121
2003	13.569	6.169	83	6.238	130
2004	7.244	4.043	47	5.426	158
2005	6.675	2.777	29	5.776	122

In 2005 bleef het aantal beroepen zeer hoog (vooral in vergelijking met het aantal bevestigende beslissingen). Dit hoge aantal kan echter niet als een aanwijzing voor de kwaliteit van de beslissingen van het CGVS worden beschouwd. Daartegenover staat de vaststelling dat het aantal schorsings- of vernietigingsarresten zeer laag is en dat dit blijft verminderen sinds 2003.

Bijzonder illustratief in dit verband is het steeds groter wordende aantal arresten dat de verzoevende partij veroordeelt tot het betalen van een boete wegens onrechtmatig beroep in de zin van artikel 37 van de gecoördineerde wetten op de Raad van State. Het nog steeds hoge aantal beroepen is te wijten aan factoren als:

- het arrest 43/98 van het Arbitragehof van 22 april 1998, dat de toekenning van maatschappelijke hulp oplegt aan uitgeprocedeerde asielzoekers die nog niet werden verwijderd door DVZ en wier beroep nog hangend is bij de Raad van State;
- het feit dat de termijn om een uitvoerbare beslissing te nemen in de ontvankelijkheidsfase duidelijk verminderd is, wat de asielzoekers ertoe aanzet andere middelen te gebruiken waarmee ze hun verblijf kunnen verlengen.

INTREKKING BEVESTIGENDE BESLISSINGEN TOT WEIGERING VAN VERBLIJF

Wanneer de medewerkers van de Juridische Dienst menen dat een beslissing van de commissaris-generaal waartegen een beroep werd ingediend, door de Raad van State dreigt te worden vernietigd, stellen zij de commissaris-generaal voor de beslissing in te trekken. Dit is bijvoorbeeld het geval wanneer er een administratieve fout werd begaan of wanneer duidelijk blijkt dat de beslissing niet voldoet aan de motiveringscriteria van de Raad van State. De commissaris-generaal beslist dan of de beslissing al dan niet moet worden ingetrokken.

Aantal intrekkingen op voorstel van de Juridische Dienst:

Jaar	Aantal
2000	197
2001	214
2002	384
2003	256
2004	155
2005	55
Totaal	1.369

Sinds 2003 en vooral in 2005 wordt een daling vastgesteld van het aantal intrekkingen die door de Juridische Dienst werden genomen na de betekening aan de commissaris-generaal van een schorsings- of vernietigingsberoep of na een eventuele vraag tot heropening.

6. Tolken

Om het horen van de kandidaat-vluchtelingen mogelijk te maken doet het CGVS een beroep op tolken die in het Nederlands, het Frans of, in bepaalde gevallen het Engels (= doeltalen) tolken. Zij worden eveneens ingeschakeld voor het vertalen van allerlei documenten die door de kandidaat-vluchtelingen in het kader van hun asielprocedure worden neergelegd.

Behalve bij deze zuivere tolk- en vertaalopdrachten komt de vertaler-tolk op generlei wijze tussenbeide in de afhandeling van een asioldossier. De taak van de vertaler-tolk verschilt dus van deze van de dossierbehandelaar en wordt geregeld in een deontologische code en door het KB tot regeling van de werking van en de rechtspleging bij het Commissariaat-generaal dat op 27 januari 2004 in het Staatsblad is verschenen.

Een gespecialiseerde eenheid binnen het CGVS, de Tolkendienst, zorgt voor de praktische organisatie van de tolk- en vertaalopdrachten.

De asieltolken behoren niet tot het personeelskader van het Commissariaat-generaal maar verrichten hun prestaties op occasionele basis of als zelfstandige. Zij ontvangen voor hun tolk- en/of vertaalprestaties een bij ministerieel besluit vastgelegd jaarlijks geïndexeerd ereloon.

Zoals reeds aangehaald in meerdere voorgaande jaarverslagen, is bovengenoemd sociaal statuut van zelfstandige lang niet altijd optimaal, temeer daar een deel van de asieltolken nog niet vertrouwd is met de nogal complexe wetgeving terzake.

Enkele statistische gegevens:

	2005
Aantal vertalers-tolken op wie een beroep werd gedaan	202
Aantal voorgekomen brontalen en -dialecten	101
Aantal dossiers waarvoor bijstand tolk werd gevraagd	16.171
Aantal vertaalde bladzijden	8.422

Tien meest aangevraagde brontalen voor tolkprestaties	Tien meest aangevraagde brontalen voor vertaalprestaties
Russisch	Russisch
Lingala	Nepali
Arabisch	Arabisch
Albanees	Farsi (Perzisch)
Koerdisch	Albanees
Armeens	Tibetaans
Kinyarwanda	Urdu
Farsi (Perzisch)	Servo-Kroatisch
Slovaaks	Turks
Nepali & Peul	Bengali

7. Uitreiking van documenten

De Vreemdelingenwet⁶ bepaalt dat de commissaris-generaal aan erkende vluchtelingen administratieve documenten⁷ uitreikt die normaal door hun nationale overheden zouden worden uitgereikt.

Opgemerkt wordt dat deze documenten niet worden uitgereikt aan kandidaat-vluchtelingen.

Volgende documenten en getuigschriften worden uitgereikt:

a. Het vluchtelingenattest

De vroegere vluchtelingenkaart werd in februari 2003 afgeschaft en vervangen door een "vluchtelingenattest". Dit attest wordt met het oog op de inschrijving in de gemeente afgeleverd.

b. Attesten betreffende de status van vluchteling

Deze attesten zijn nodig voor:

- naturalisatieaanvraag
- aanvraag reisdocumenten
- studiebeurs
- kinderbijslag
- herinschrijving in de gemeente

⁶ Artikel 57/6, vierde lid.

⁷ Omschreven in artikel 25 van het Vluchtelingenverdrag en artikel 25 van het Verdrag van New York betreffende de status van staatlozen.

c. Akten van burgerlijke stand

Het gaat om:

- getuigschrift van geboorte (voor aanvraag Belgische nationaliteit, huwelijk, gemeente, studies,...)
- getuigschrift van identiteit (verbetering van identiteitsgegevens)
- getuigschrift van huwelijk (voor aanvraag Belgische nationaliteit, gemeente, aankoop woning, arbeidscontract)

d. Vrijstellingen van echtverklaring

e. Afstand van de status van vluchteling

(inclusief omwille van verkrijging van de Belgische nationaliteit)

Totaal aantal documenten

In 2005 werden de volgende documenten uitgereikt:

a +b. Attesten	13.427
c. Akten van burgerlijke stand	11.262
d. Echtverklaringen	2
e. Verklaringen van afstand van de status	21
Totaal	24.712

Het aantal uitgereikte documenten lag in 2005 aanzienlijk hoger dan tijdens de voorbijaande jaren. De sterke stijging is voornamelijk te verklaren door de stijging van het aantal erkennin-

gen. In totaal werden sinds het ontstaan van het CGVS 176.094 documenten uitgereikt.

Jaar	Aantal uitgereikte documenten
2000	14.210
2001	13.207
2002	13.100
2003	12.483
2004	15.486
2005	24.712

E. ORGANISATIE

1. Personeel

De personeelsstructuur van het Commissariaat-generaal is vrij bijzonder. Naast het feit dat er overwegend contractuele attachés tewerkgesteld zijn, is het personeel vrij jong.

Het personeel wordt ter beschikking gesteld door de Minister van Binnenlandse Zaken. Voor de functies die een rechtstreeks verband hebben met de behandeling van asioldossiers gebeurt de selectie in samenwerking met de FOD Binnenlandse Zaken, op eensluidend advies van de commissaris-generaal.

A. PERSONEELSSTERKTE

Op 31 december 2005 waren er 468 personeelsleden ingeschreven op het kader van het Commissariaat-generaal.

	Aantal	Activiteitsgraad ⁸
Statutair	119	75%
Contractueel	349	85%
Totaal	468	85%

De personeelsleden zijn als volgt verdeeld over de verschillende diensten:

Dienst	Aantal	Aantal FTE
Commissarissen	2	2,00
Directie met inbegrip van HRM	15	13,70
Geografische secties	241	219,32
Cedoca met inbegrip van dienst internationale betrekkingen	52	46,40
Juridische dienst	36	30,20
Vertaaldienst + tolkdienst	10	9,80
ICT	5	4,60
Dienst Documenten	9	8,50
Administratieve diensten	39	37,30
Economaat & Budget	21	17,13
Langdurige afwezigheden	40	
Totaal	470	388,95

⁸ Het aandeel personeelsleden die op een bepaald moment actief zijn t.o.v. het totale aantal personeelsleden.

Deze cijfers van de tweede kolom hebben betrekking op het totale aantal personen die op 31 december op het CGVS tewerkgesteld waren, ongeacht de mate waarin ze effectief aanwezig waren. Het gaat dus niet om aanwezige FTE's⁹ (full-time equivalent). In de derde kolom wordt het aantal personeelsleden uitgedrukt in FTE.

B. VERHOUDING STATUTAIREN - CONTRACTUELEN

Het aantal contractuelen en statutairen is als volgt verdeeld per graad:

Graad	Statutair	Contractueel	Totaal
Adviseur	8	2	10
Attaché	73	246	319
Vertaler-revisor	1	2	3
ICT-deskundige	-	4	4
Administratief deskundige	3	3	6
Administratief assistent	24	33	57
Administratief medewerker	8	49	57
Technisch medewerker	1	1	2
Medewerker keuken/schoonmaak	1	9	10
Totaal	119	349	468

C. GEMIDDELTE LEEFTIJD

De gemiddelde leeftijd van de personeelsleden van het CGVS in 2005 bedroeg 36 jaar.

Jaar	Man	Vrouw	Gemiddelde leeftijd
2003	34,44	33,44	34
2004	35,55	34,79	35
2005	36,74	35,45	36

D. VERHOUDING MAN - VROUW

In 2005 waren er meer vrouwen dan mannen werkzaam op het Commissariaat-generaal. 61% van de medewerkers zijn vrouwen.

Geslacht	Statutair	Contractueel	Totaal
Man	56	123	178
Vrouw	63	226	290
Totaal	119	349	468

⁹ Totaal aantal gewerkte uren gedeeld door het gemiddeld aantal gewerkte uren op jaarbasis bij voltijdse tewerkstelling.

E. VERHOUDING FRANSTALIG – NEDERLANDSTALIG

In 2005 waren bijna evenveel Franstaligen als Nederlandstaligen tewerkgesteld op het Commissariaat-generaal.

	Statutair		Contractueel	
Franstalig	58	48,74%	187	53,58%
Nederlandstalig	61	51,26%	162	46,42%

F. PERSONEELSBEWEGINGEN

Het feit dat het Commissariaat-generaal veel contractueel personeel van niveau A tewerkstelt, dat bovendien vrij jong is, heeft zijn gevolgen. De turnover, vooral bij de attachés, en specifiek bij de dossierbehandelaars, is relatief groot.

In totaal zijn 31 personeelsleden uit dienst getreden:

Niveau	Statutair	Contractueel	Totaal
A	1	19	20
B	-	1	1
C	1	3	4
D	-	6	6
Totaal	2	29	31

ASIELSPECIALISTEN

De voorbije vijf jaar hebben een twintigtal medewerkers het CGVS verlaten nadat ze werden aangeworven als specialist voor een opdracht in het buitenland die rechtstreeks verband hield met de ervaring inzake asiel en de landenkennis van het CGVS. Meer dan driekwart van hen is uitgeweken naar Afrika, voornamelijk in opdracht van de Verenigde Naties (HCV, organisatie van verkiezingen, MONUC, ONUCI, enz.) maar ook voor ngo's. Deze «CGVS-diaspora» ging richting DR Congo, Congo Brazzaville, Rwanda en Burundi, Ivoorkust, Guinee Conakry, Kenia, Senegal, Ghana, Soedan, Liberia, Bolivia, Haïti en Rusland.

Bovendien nemen een tiental medewerkers van het CGVS geregeld deel aan gerichte onderzoeksmisies, voornamelijk als verkiezingswaarnemer in opdracht van de Verenigde Naties, Europese instellingen of de FOD Buitenlandse Zaken.

Naast deze 'expats' werden verschillende medewerkers van het CGVS aangeworven voor functies die rechtstreeks verband houden met hun ervaring inzake asiel, bij Europese instellingen of bij de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen.

Wat de aanwervingen betreft, werden 14 contractuele attachés voor de functie van dossierbehandelaar aangeworven. Het gaat om 10 Franstaligen en 4 Nederlandstaligen.

G. DE ONTWIKKELCIRKELS

Gedurende de tweede helft van 2005 werden op het Commissariaat-generaal de "Ontwikkelcirkels", een nieuw proces voor de evaluatie en het beheer van de prestaties, ingevoerd in het kader van de hervorming van de federale administratie.

Binnen het CGVS heeft dit proces een dubbele doelstelling: enerzijds de ontwikkeling van de statutaire en contractuele medewerkers van alle niveaus garanderen, anderzijds de doelstellingen van de organisatie verwezenlijken overeenkomstig het beheersplan van het Commissariaat-generaal.

Het verwachte resultaat van deze aanpak is een verbetering van de prestaties, een grotere motivatie en betrokkenheid van de medewerkers bij de werking van de organisatie. Bovendien kunnen de "Ontwikkelcirkels" de communicatie tussen en binnen de diensten, maar vooral tussen de functionele chef en zijn medewerkers verbeteren omdat het gehele proces gebaseerd is op dialoog, medewerking en feedback.

De "Ontwikkelcirkels" bieden reële kansen om nieuwe competenties en/of vaardigheden te verwerven en bieden eveneens de gelegenheid om de diensten en het arbeidspotentieel op een andere manier te beheren.

Anderzijds zullen de "Ontwikkelcirkels" gepaard gaan met opleidingsplannen zodat de ontwikkeling van de medewerkers wordt verzekerd. Zo wordt er een einde gesteld aan het verouderde systeem van de evaluaties in enge zin.

In 2004 en 2005 ging er echter een lange en noodzakelijke periode van voorbereiding, informatie en opleiding aan de implementatie vooraf.

Naar aanleiding van een eerste beknopte evaluatie reageerde het personeel zeer gunstig op de "Ontwikkelcirkels" wegens de mogelijkheid om te dialogeren, zich te ontwikkelen en te evolueren.

H. NIEUWE LOOPBANEN

Niveau A

Sinds 1 december 2004 vervangt loopbaan A het vroegere niveau 1.

De implementatie van het nieuwe loopbaanbeleid in niveau A verloopt in fasen. In de eerste fase werd een groot aantal personeelsleden van niveau 1 geïntegreerd in een klasse met een bijhorende weddenschaal. In de tweede fase (vanaf juni 2005) werden de personeelsleden van niveau A toegewezen aan een vakrichting. De vakrichting wijst op het specifieke expertisedomein en maakt duidelijk in welk vakgebied de medewerker hoofdzakelijk werkzaam is.

Een grote meerderheid van de medewerkers niveau A op het CGVS zijn in 2005 toegewezen aan de vakrichting 'Bevolking en Veiligheid'. Een kleine minderheid van medewerkers niveau A werden aan andere vakrichtingen toegewezen, omdat deze meer aansluiten met hun specifieke expertisedomein. Zo werden de medewerkers van de juridische dienst toegewezen aan de vakrichting 'Juridische normen en geschillen', en enkele andere medewerkers aan de vakrichtingen 'Communicatie en Informatie', 'Personeel en Organisatie', 'Informatie- en Communicatietechnologie', 'Overheidsbegroting en Overheidsfinanciën' en 'Menselijke en dierlijke gezondheid'.

De verdeling over de vakrichtingen verliep als volgt:

Indeling in vakrichting Niveau A	Aantal
Bevolking en Veiligheid	246
Algemeen Beheer	1
Communicatie en Informatie	6
Juridische normen en geschillen	13
Informatie- en Communicatietechnologie	1
Menselijke en dierlijke gezondheid	1
Overheidsbegroting en Overheidsfinanciën	1
Personeel en Organisatie	5
Langdurig afwezig	53
Totaal aantal niveau A	327

Andere niveaus

In navolging van de medewerkers niveau B en C, werden de medewerkers niveau D (de vroegere niveaus 3 en 4) in 2005 op basis van de functie die ze uitoefenen toegewezen aan een functiefamilie.

Met deze toewijzing krijgen de medewerkers (met 1 jaar anciënniteit) ook de mogelijkheid om in de loop van 2006 een gecertificeerde opleiding te volgen die aansluit bij de toegewezen vakrichting.

I. VORMING

Het KLC (het Kennis- en Leercentrum) dat als opleidingsdienst van het Commissariaat-generaal het licht zag in september 2001, heeft zich in 2005 voornamelijk geconcentreerd op de opleiding van de nieuwe dossierbehandelaars en de permanente vorming van de reeds in dienst zijnde personeelsleden.

In het kader van permanente vorming voor de personeelsleden werden middagmeetings en opleidingen interculturele communicatie georganiseerd.

Tijdens de middagmeetings komen specialisten in asiel, migratie of de herkomstlanden een uiteenzetting geven aan de medewerkers van het CGVS. In 2005 ging een groot aantal van deze middagmeetings over landenspecifieke informatie. Verder werden een aantal algemene asielgerelateerde onderwerpen belicht zoals de procedures tot het verkrijgen van de Belgische nationaliteit, de naturalisatie en de toepassing van art. 10 van het wetboek van de Belgische nationaliteit. Het systeem Eurodac, de werking van de voogdijdienst voor niet-begeleide minderjarigen en de problematiek van de mensenhandel kwamen eveneens aan bod.

Tijdens de uiteenzettingen interculturele communicatie werden tips gegeven voor het interviewen van kandidaat-vluchtelingen van een bepaalde nationaliteit. Verder kwamen verbale en non-verbale communicatie en specifieke nationaliteitsgebonden items aan bod.

J. THUISWERK

De informatica-omkadering van het CGVS laat thuiswerk toe. Tegelijk is het technisch mogelijk de databank en het documentaire intranet via het Internet toegankelijk te maken. In 2005 is de concrete mogelijkheid van thuiswerk op het CGVS op grotere schaal bestudeerd. Eind 2005 zijn door de FOD Binnenlandse Zaken gesprekken gestart met het oog op de invoering van een project thuiswerk binnen de FOD, waaronder het CGVS.

K. COMMUNICATIE

In 2005 bleef het Commissariaat-generaal bijzondere aandacht besteden aan de interne en externe communicatie.

Diverse acties werden ondernomen om de toegankelijkheid van de informatie te optimaliseren en de horizontale, verticale en transversale communicatie te bevorderen.

Op gebied van interne communicatie bleef het personeelsblad Horizon geregeld in de twee landstalen verschijnen. E-mail, intranet en Glo.be waren opnieuw bevoorrechte middelen om de personeelsleden te informeren.

In 2005 werden opnieuw talrijke activiteiten voor de medewerkers van het Commissariaat-generaal georganiseerd: een nieuwjaarsreceptie, een tentoonstelling van kunstwerken van medewerkers, een barbecue voor de personeelsleden en hun gezin, diverse culturele activiteiten (film, tentoonstellingen,...), een ontbijt in het kader van de week van de fiets voor de medewerkers die met de fiets komen werken, teambuildingsactiviteiten die werden georganiseerd door elke dienst, enz.

De Wereldvluchtelingendag op 20 juni vormde een uitgelezen moment voor het organiseren van diverse evenementen die het werk van de personeelsleden tot zijn recht lieten komen. Zo ontving het CGVS verteller, auteur, psycholoog en ex-vluchteling Pie Tshibanda, die zijn spektakel «Un fou noir au pays des blancs» opvoerde. In het kader van de Wereldvluchtelingendag werden eveneens kunstwerken van asielzoekers die verblijven in de centra van Fedasil, tentoongesteld in de inkomhal en de medewerkers van het CGVS namen deel aan de opendeurdag van het Klein Kasteeltje.

Op gebied van externe communicatie bleef de internetsite van het Commissariaat-generaal (www.belgium.be/cgvs) in 2005 een belangrijke informatiebron voor de burgers. Met het oog op toegankelijkheid en transparantie antwoordde het CGVS op honderden vragen om inlichtingen die door een divers publiek (kandidaat-vluchtelingen, erkende vluchtelingen, journalisten, burgers, enz.) naar de mailbox (cgvs.info@ibz.fgov.be) werden gezonden. In 2005 werden de parlementaire vragen opnieuw zo snel mogelijk behandeld en bleven de rondleidingen een vrij breed publiek aantrekken (personen die op het gebied van asiel werkzaam zijn, leerlingen en studenten, buitenlandse delegaties, enz.).

2. Begroting

Op de begroting 2005 van de FOD Binnenlandse Zaken werd voor Afdeling 60 (CGVS – VBV) in totaal 20.253.000€ ingeschreven voor het CGVS:

Uitgaven	Budget 2005 in €
Personeelsuitgaven	15.913.000€
Werkingsuitgaven	4.133.000€
Investeringsuitgaven	207.000€
Totaal	20.253.000€

PERSONEELUITGAVEN

De personeelsuitgaven vertegenwoordigden ruim 78,5% van het globale budget van het Commissariaat-generaal. De uitgaven voor de bezoldiging van statutairen en contractuelen bedroegen respectievelijk 3.951.000€ en 11.962.000€.

WERKINGSUITGAVEN

Het budget van de werkingsuitgaven werd aangewend voor de volgende kosten:

Vertaal- en tolkprestaties	1.900.000€
Portkosten	250.000€
Water-, gas- en elektriciteitsverbruik	220.000€
Huur en onderhoud 16 kopieermachines	170.000€
Onderhoud gebouwen, lokalen en machines	159.000€
Communicatiekosten	110.000€

Hierbij kan worden opgemerkt dat de werkingsuitgaven voor het grootste deel uit erelonen bestaan en worden besteed aan de uitbetaling van de asieltolken die hun prestaties op occasionele of zelfstandige basis verrichten.

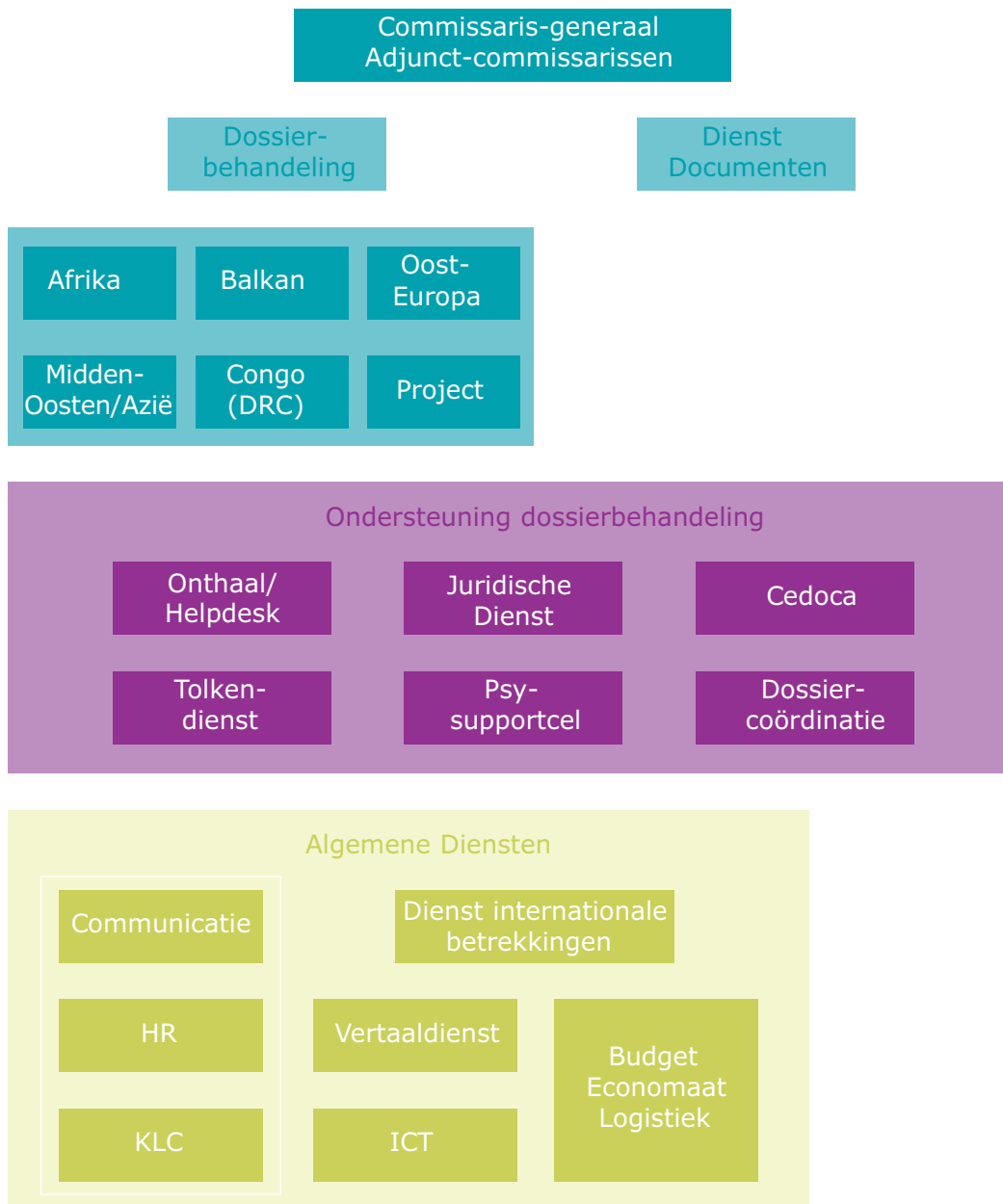
INVESTERINGSUITGAVEN

Van het totale investeringsbudget dat 207.000€ bedroeg, werd 58% of 131.000€ geïnvesteerd in informatica-uitrusting.

3. Infrastructuur

Het Commissariaat-generaal is gevestigd in de gebouwen North Gate I en II gelegen aan de Koning Albert II-laan nr. 6 te 1000 Brussel. Het huurcontract werd afgesloten voor een periode van 15 jaar, vervalt in 2009 en kan dan worden verlengd voor een periode van 9 jaar. In het gebouw North Gate I beschikt het Commissariaat-generaal over de gelijkvloerse verdieping, de eerste en de tweede verdieping, wat neerkomt op ongeveer 3.000 m² nuttige oppervlakte. In het gebouw North Gate II neemt het Commissariaat-generaal de tweede verdieping, de vijfde verdieping en de helft van de zesde verdieping in, wat een nuttige oppervlakte van ongeveer 3.200 m² betekent.

4. Organogram

AFKORTINGEN

Cedoca	Documentatie- en Researchdienst van de asielinstanties
CGVS	Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen
COI	Country of Origin Information
DVZ	Dienst Vreemdelingenzaken
FOD	Federale Overheidsdienst
HCV	Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties
IGC	Inter-Governmental Consultations on Asylum, Refugee & Migration Policies
IOM	Internationale Organisatie voor Migratie
KLC	Kennis- en Leercentrum
MONUC	Mission de l'ONU en RD Congo
ONUCI	Opération des Nations unies en Côte d'Ivoire
RV	Raad voor Vreemdelingenbetwistingen
RvS	Raad van State
VBV	Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen

Beknopt overzicht van de asielpcedure

De instanties die tijdens de asielpcedure kunnen tussenkomen, zijn de Dienst Vreemdelingenzaken (DVZ), het Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen (CGVS) en de Vaste Beroepscommissie voor Vluchtelingen (VBV). In laatste instantie kan de Raad van State tussenkomen (RvS). De vertegenwoordiger in België van het Hoog Commissariaat voor de Vluchtelingen van de Verenigde Naties (HCV) kan, met adviserende bevoegdheid, tijdens de volledige procedure tussenkomen.

De Belgische wetgever maakt een onderscheid tussen het ontvankelijkheidsonderzoek en het gegrondheidsonderzoek van de asielaanvraag. In het ontvankelijkheidsonderzoek (DVZ en in beroep het CGVS) wordt voornamelijk de toegang tot de procedure en de verblijfsstatus vastgesteld, terwijl in het gegrondheidsonderzoek (het CGVS en in beroep de VBV) wordt nagegaan of de asielzoeker een vluchteling is in de zin van het Vluchtelingenverdrag.

Alvorens met het onderzoek van de asielaanvraag te beginnen, moet DVZ vaststellen welke lidstaat van de Europese Unie bij toepassing van de Dublin-verordening verantwoordelijk is voor de behandeling van de aanvraag.

Een asielzoeker kan zich in elk stadium van de erkenningsprocedure (behalve bij DVZ) laten bijstaan door een raadsman.

HET ONTVANKELIJKHEIDSONDERZOEK

DVZ registreert de asielaanvraag en onderzoekt in eerste instantie de ontvankelijkheid ervan.

De vreemdeling die de status van vluchteling heeft aangevraagd, dient tijdens zijn verzoek de taal van de procedure (Nederlands of Frans) te kiezen. Indien hij de hulp van een tolk nodig heeft of geen taalkeuze heeft gemaakt, bepaalt DVZ, naargelang van de behoeften van de diensten en de instanties, zelf de proceduretaal. Vanaf dat ogenblik is de taal definitief vastgelegd voor de volledige duur van de procedure.

DVZ kan de asielaanvraag ontvankelijk verklaren. In dat geval wordt de aanvraag ten gronde behandeld door het Commissariaat-generaal.

Indien de asielaanvraag onontvankelijk werd verklaard, kan de asielzoeker een dringend beroep indienen bij het CGVS. Dit dringend beroep schort de beslissing van DVZ en het bevel om het grondgebied te verlaten op. Het moet binnen één of drie werkdagen, naargelang de asielzoeker in een bepaalde plaats wordt vastgehouden of zich in het land bevindt, na de betekening van de beslissing worden ingediend.

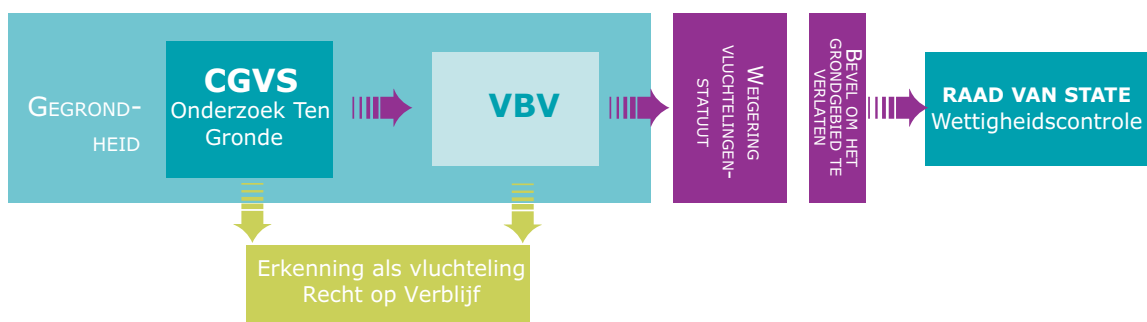
De commissaris-generaal moet binnen vijf (in geval van vasthouding op een bepaalde plaats) of dertig werkdagen (in andere gevallen) een beslissing nemen inzake dit dringend beroep. Indien hij van oordeel is dat verder onderzoek noodzakelijk is, wordt de aanvraag ten gronde behandeld (zie verder). Indien echter de onontvankelijkheidsbeslissing van DVZ door de commissaris-generaal bevestigd wordt, wordt de weigering van toegang tot het grondgebied of van verblijf uitvoerbaar en dient de betrokkene het land te verlaten. De bevestigende beslissing moet met redenen omkleed zijn.

In geval van bevestiging van de beslissing van DVZ, moet de commissaris-generaal uitdrukkelijk een (niet-bindend) terugleidingsadvies aan de bevoegde minister geven. Indien de verwijdering niet opportuun lijkt, wordt in de bevestigende beslissing van de commissaris-generaal een niet-terugleidingsclausule ingevoegd.

De betrokkene heeft uiteindelijk nog de mogelijkheid om, binnen een termijn van dertig dagen na de kennisgeving van de bestreden beslissing, een beroep tot vernietiging tegen de beslissing van het CGVS bij de Raad van State in te stellen. Ook de Minister (of zijn gemachtigde) kan een beroep tot vernietiging instellen indien hij de beslissing van de commissaris-generaal strijdig acht met de wet. De betrokkene kan bovendien door middel van een afzonderlijk verzoekschrift de opschorting (eventueel bij uiterst dringende noodzakelijkheid) van de bevestigende beslissing aanvragen. De Raad van State oefent hier slechts een marginaal toetsingsrecht (wettigheidscontrole) uit.

Indien de bestreden beslissing wordt geschorst, zal deze niet meer kunnen worden uitgevoerd. Indien de bestreden beslissing wordt vernietigd, wordt het dringend beroep van de betrokkene opnieuw hangende (en kan hij niet verwijderd worden). De commissaris-generaal dient een nieuwe beslissing inzake de ontvankelijkheid te nemen, rekening houdende met het arrest van de Raad van State.

HET ONDERZOEK TEN GRONDE

Het onderzoek ten gronde gebeurt in eerste aanleg door het CGVS. Het CGVS moet nagaan of de asielzoeker een gegronde vrees voor vervolging in de zin van het Vluchtelingenverdrag kan laten gelden. Het dossier wordt vervolgens onderzocht op basis van de informatie die beschikbaar is bij de Documentatie- en Researchdienst.

Indien de betrokkene voldoet aan de criteria van het Vluchtelingenverdrag, wordt hij/zij als vluchteling erkend. Indien de betrokkene daaraan niet voldoet, wordt een weigeringsbeslissing door de commissaris-generaal genomen. De commissaris-generaal kan eveneens onder bepaalde voorwaarden de status van vluchteling intrekken.

De betrokkene kan binnen een termijn van vijftien dagen tegen de weigeringsbeslissing enkel beroep instellen bij de VBV. De bevoegde minister kan binnen dezelfde termijn hoger beroep instellen tegen een erkenningsbeslissing van het CGVS. Het instellen van het beroep schort de uitvoering van de bestreden beslissing op.

Indien de VBV de beslissing van de commissaris-generaal niet bevestigt, wordt de asielzoeker erkend. Indien de VBV daarentegen de beslissing van de commissaris-generaal bevestigt, kan DVZ een bevel uitvaardigen om het grondgebied te verlaten.

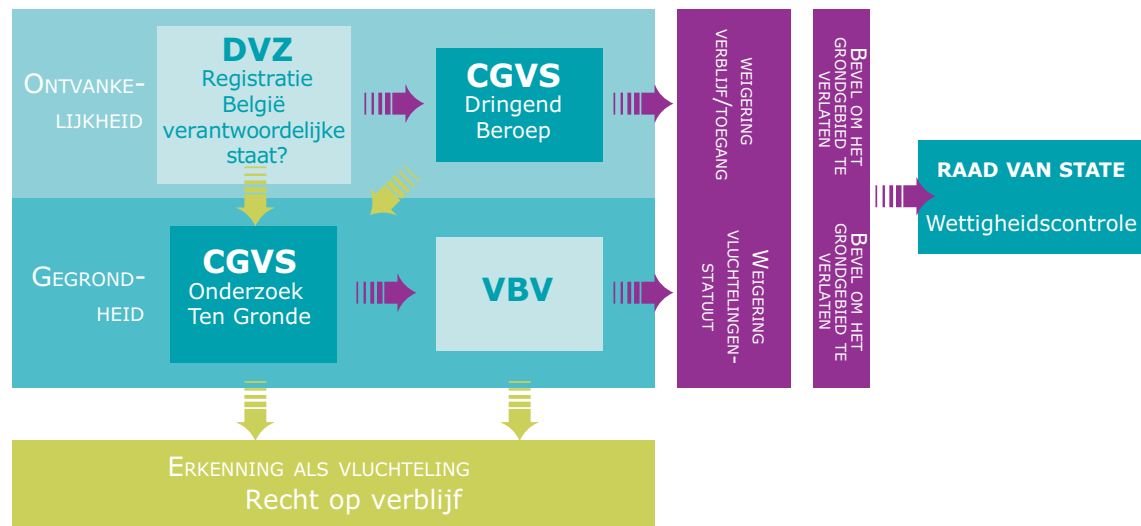
De VBV beslist eveneens in beroep over de intrekking van de status van vluchteling die door de commissaris-generaal werd genomen.

Tegen de beslissing van de VBV kan de betrokkene, alsook de bevoegde minister, binnen dertig dagen enkel nog een beroep tot vernietiging instellen bij de Raad van State (administratief cassatieberoep). Dit beroep is niet opschortend zodat de betrokkene kan worden uitgewezen tijdens de behandeling van het beroep voor de Raad van State.

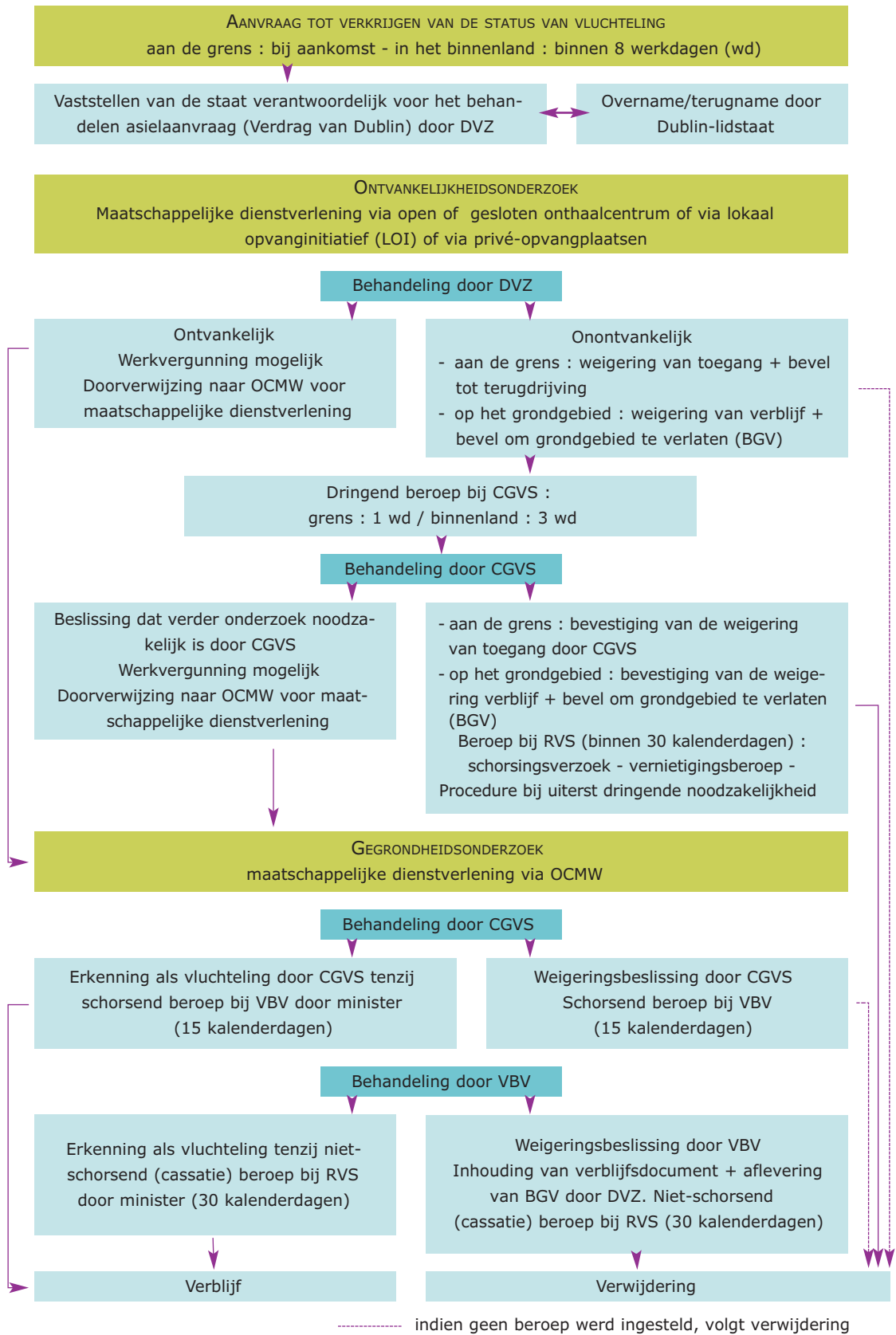
Indien de Raad van State de bestreden beslissing vernietigt, wordt de zaak teruggestuurd naar de VBV die opnieuw uitspraak zal doen over de asielaanvraag, waarbij ze zich naar het arrest dient te voegen.

De vreemdeling wiens asielaanvraag afgewezen werd, kan zo vaak hij/zij wil een nieuwe aanvraag indienen. Deze aanvraag zal in overweging worden genomen op voorwaarde dat de vreemdeling nieuwe gegevens aanbrengt.

SCHEMA VAN DE ASIELPROCEDURE

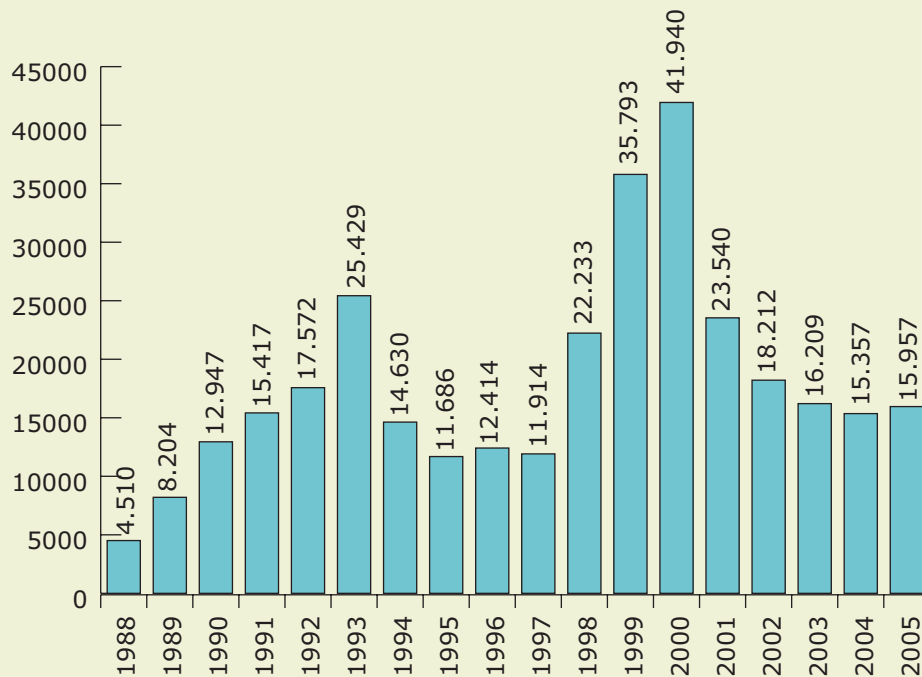

Schematische voorstelling van de asielprocedure in België

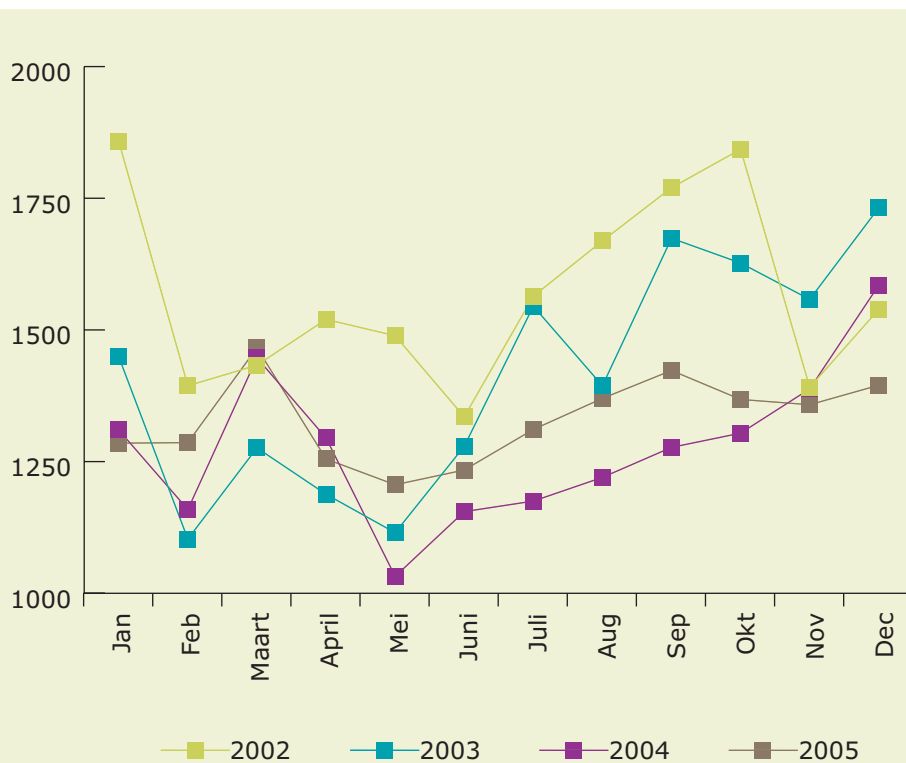

STATISTIEKEN

Asielaanvragen per jaar in België (1988-2005) (Bron: DVZ)

Asielaanvragen per maand in België 2002-2005 (Bron: DVZ)

Top 20 herkomstlanden asielzoekers in 2005 (Bron: DVZ)

Herkomstland	Aantal
1 Rusland	1.438
2 DR Congo	1.272
3 Servië-Montenegro	1.203
4 Irak	903
5 Slovakije	773
6 Armenië	706
7 Guinee	643
8 Rwanda	565
9 Nepal	557
10 Kameroen	530
11 Iran	497
12 Turkije	453
13 Bulgarije	434
14 Togo	409
15 Roemenië	385
16 China	304
17 Ivoorkust	266
18 Georgië	256
19 Afghanistan	253
20 Algerije	245
Anderen	3.865
Totaal	15.957

Herkomstlanden asielzoekers in 2005 (Bron: DVZ)

Herkomstland	Aantal	Herkomstland	Aantal	Herkomstland	Aantal
Afghanistan	253	Gambia	11	Oeganda	15
Albanië	167	Georgië	256	Oekraïne	75
Algerije	245	Ghana	23	Oezbekistan	52
Angola	230	Guinee	643	Onbepaald	197
Argentinië	1	Guinee-Bissau	5	Pakistan	222
Armenië	706	Haïti	5	Palestina	11
Azerbeidzjan	70	Hongarije	90	Polen	13
Bangladesh	84	India	163	Roemenië	385
Benin	20	Indonesië	2	Rusland	1.438
Bhutan	9	Irak	903	Rwanda	565
Bolivië	4	Iran	497	Senegal	15
Bosnië- Herzegovina	114	Israël	25	Servië-Montenegro	1.203
Brazilië	6	Ivoorkust	266	Sierra Leone	77
Bulgarije	434	Jamaica	2	Slovakije	773
Burkina-Faso	16	Jemen	17	Soedan	60
Burundi	129	Jordanië	15	Somalië	113
Canada	2	Kameroen	530	Spanje	1
Centraal- Afrikaanse Rep.	5	Kazachstan	50	Sri Lanka	73
Chili	1	Kenia	9	Staatlozen	1
China	304	Kirgizië	40	Syrië	228
Colombia	27	Kroatië	8	Tadzjikistan	4
Comoren	5	Letland	16	Tanzania	4
Congo DR	1.272	Libanon	95	Thailand	2
Congo PR	58	Liberia	56	Togo	409
Cuba	6	Libië	34	Tsjaad	15
Djibouti	27	Litouwen	7	Tsjechië	93
Dominicaanse Rep.	1	Macedonië	97	Tunesië	15
Egypte	48	Mali	13	Turkije	453
Equador	10	Marokko	39	Turkmenistan	2
Equatoriaal-Guinea	3	Mauritanië	128	Venezuela	3
Eritrea	20	Moldavië	43	Verenigde Staten	2
Estland	1	Monaco	1	Verenigd Koninkrijk	1
Ethiopië	52	Mongolië	80	Vietnam	9
Filippijnen	1	Myanmar	6	Wit-Rusland	119
Frankrijk	1	Nepal	557	Zimbabwe	3
Gabon	10	Niger	113		
		Nigeria	117	Totaal	15.957
		Noord-Korea	2		

Asielaanvragen niet-begeleide minderjarigen (Bron: DVZ)

LEEFTIJD VAN DE MINDERJARIGE KANDIDAAT-VLUCHTELINGEN (VOLGENS HUN VERKLARINGEN)

Leeftijd	Aantal
0-5 jaar	3
6-10 jaar	13
11-15 jaar	128
16 jaar	165
17 jaar	275
Totaal	584

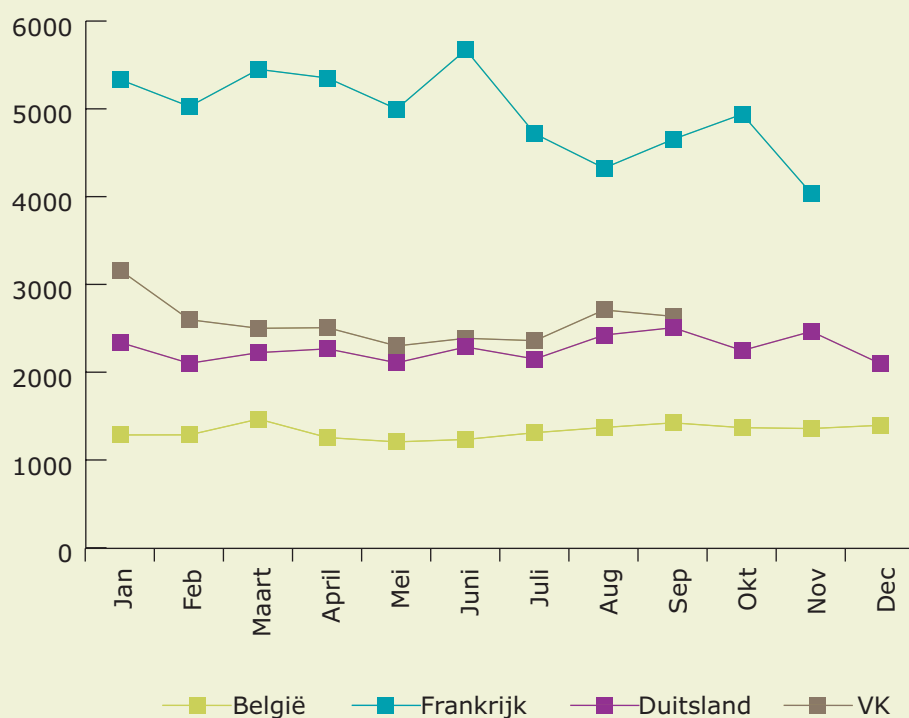
GESLACHT VAN DE MINDERJARIGE KANDIDAAT-VLUCHTELINGEN

	Aantal
Jongens	370
Meisjes	214
Totaal	584

TOP 10 VAN DE NATIONALITEITEN VAN MINDERJARIGE KANDIDAAT-VLUCHTELINGEN

Herkomstland	Aantal
1. DR Congo	75
2. Guinee	70
3. Afghanistan	52
4. Irak	39
5. Rwanda	37
6. Kameroen	32
7. Rusland	25
8. Roemenië	20
9. India	19
10. Somalië	16
Totaal alle landen	584

Vergelijking asielaanvragen per maand in 2005 van vier Europese landen (Bron: IGC)

Beslissingen van het CGVS in 2005 per maand (Bron: CGVS)

Ontvankelijkheidsfase													
Aard van de beslissingen	Jan	Feb	Maart	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Beslissing dat verder onderzoek noodzakelijk is	339	346	407	382	379	366	301	344	297	302	228	303	3.994
Bevestigende beslissingen van weigering verblijf/toegang	370	442	530	477	461	506	346	415	461	375	364	372	5.119
Technische weigering, ongunstig advies, laattijdig beroep	80	58	99	50	89	83	112	39	62	56	60	35	823
Totaal	789	846	1.036	909	929	955	759	798	820	733	652	710	9.936

Gegronheidsfase

Aard van de beslissingen	Jan	Feb	Maart	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Erkenning	198	228	321	335	342	280	185	224	263	230	196	257	3.059
Weigering tot erkenning	498	518	658	591	569	693	575	588	540	548	561	673	7.012
Technische weigering	92	40	57	55	81	101	149	37	39	47	41	39	778
Totaal	788	786	1.036	981	992	1.074	909	849	842	825	798	969	10.849

Afsluiting (afstand, intrekkingen, ...)

Aard van de beslissingen	Jan	Feb	Maart	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Afsluiting	85	68	104	62	85	74	59	30	71	49	37	25	749

Zonder voorwerp artikel 55 regularisatie

	Jan	Feb	Maart	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Ontvankelijkheids-onderzoek	0	0	67	208	118	88	41	38	82	29	24	28	723
Gegronheidsfase	0	6	63	366	463	223	139	110	174	107	92	86	1.829
Totaal	0	6	130	574	581	311	180	148	256	136	116	114	2.552

Overzicht

	Jan	Feb	Maart	Apr	Mei	Juni	Juli	Aug	Sep	Okt	Nov	Dec	Totaal
Ontvankelijkheids-fase	789	846	1.036	909	929	955	759	798	820	733	652	710	9.936
Gegronheidsfase	788	786	1.036	981	992	1.074	909	849	842	825	798	969	10.849
Afsluiting	85	68	104	62	85	74	59	30	71	49	37	25	749
Artikel 55 regularisatie	0	6	130	574	581	311	180	148	256	136	116	114	2.552
Totaal	1.662	1.706	2.306	2.526	2.587	2.414	1.907	1.825	1.989	1.743	1.603	1.818	24.086

**Gemiddelde behandelingsduur van de asielaanvragen
(in kalenderdagen)
(Bron: CGVS)**

	DVZ	CGVS ontvankelijkheidsfase	CGVS gegrondheidsfase
1999	173	369	915
2000	91	497	825
2001	15	93	620
2002	29	78	615
2003	39	81	391
2004	44	89	214
2005	40	67	92

Achterstand in de dossierbehandeling bij het CGVS (bron: CGVS)

Totale achterstand	
Eind 2000	35.000
Eind 2001	42.000
Eind 2002	32.000
Eind 2003	23.909
Eind 2004	20.098
Eind 2005	10.380

Totale achterstand per jaar in de ontvankelijkheidsfase en de gegrondheidsfase (eind 2005) (bron: CGVS)

Indieningsjaar asielaanvragen	Ontvankelijkheidsfase	Gegrondheidsfase	Totaal	Percentage
1988-1996	0	15	15	0,15%
1997	12	54	66	0,64%
1998	46	289	335	3,23%
1999	275	540	815	7,85%
2000	99	994	1.093	10,53%
2001	5	668	673	6,48%
2002	11	458	469	4,52%
2003	26	1.070	1.096	10,56%
2004	117	1.880	1.997	19,24%
2005	1.576	2.245	3.821	36,81%
Totaal	2.167	8.213	10.380	100,00%

Aantal erkenningen door het CGVS (bron: CGVS)

	Aantal erkenningen
2000	1.198
2001	898
2002	1.168
2003	1.201
2004	2.275
2005	3.059

Herkomstland van de erkenningen door het CGVS	Aantal erkenningen
Rusland	1.259
Rwanda	445
DR Congo	204
Servië-Montenegro	166
Iran	112
Burundi	96
China	66
Irak	63
Togo	63
Guinee	48
Andere landen	537
Totaal alle landen	3.059

Aantal erkenningen door de VBV (Bron: VBV)

	Aantal erkenningen
2000	208
2001	259
2002	160
2003	183
2004	99
2005	689

VERANTWOORDELIJKE UITGEVER

Commissariaat-generaal voor de vluchtelingen en de staatlozen
Dirk Van den Bulck, commissaris-generaal
Koning Albert II-laan 6 te 1000 Brussel
cgvs.info@ibz.fgov.be

ALGEMENE COÖRDINATIE

Caroline Ingelbrecht

REDACTIE

Eric Anciaux
Valentine Audate
Arlin Bagdat
François Bienfait
Frank Carpentier
Hedwige de Biourge
Quentin Druart
Pierre Deschepper
Dries Hanouille
Anita Jans
Luc Quintyn
Pascal Robaeys
Olivier Roisin
Bart Theunis
Camille Thissen
Dirk Van den Bulck
Steven Van der Poten
An Vandeven
Eva Vissers

STATISTIEKEN

Frank De Neve
Colette Jouant
Marleen Leroy

LAY-OUT

Joh. Enschedé Van Muysewinkel
Fenna Bouve

VERTALING

Andy De Staercke
Hans Hoebeke
Philippe Oubelhaj
Caroline Pelzer
Annelies Robberechts
Etienne Waroquier

J
A
A
R
-
V
E
R
S
L
A
G
2
0
0
5